

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

1 évre	100 L.
6 havi	50 L.
3 havi	30 L.
1 szám ára	2 L.

Főszerkesztő:

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztő:

PETRES KÁLMÁN

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Str. Baron L. Pop (volt Brassai-utca) 5. szám

az erdélyi református theologia ünnepe.

Előtt harminc évvel Kolozsváron, a Postakert utca és Trencsin-tér között levő Lilliom-telken szokatlan gyorsasággal épült fel ez a képünkön bemutatott kétemeletes, toronnyal díszített épület. Ebben a gyorsan, de különösképen abba a gondossággal, mellyel az építést a legmeszebbmenő kívánatoknak megfelelően szerelték fel, érezhető volt, hogy most az életének egy nagy, szentírási óhajait vágyát akarja megvalósulva látni. Ez a valaki Szász Domokos, az erdélyi reformátusok egyik nagy püspöke, aki úgy sietett, hogy még az építkezés közben készen sem volt az épület megépítésére, még az utolsó simításokat sem végezték el rajta, úgy, hogy az építési felavatást későbbre kellett halasztani, már is átadta az épületet rendeltetésének, hogy az erdélyi református egyház terület papnevelő intézete. Az építési munkák befejezése 1895. szeptember hó 10-én volt. Nem is olyan régen: az építkezés kezdete.

Harminc esztendő telt Erdélyben, ahol a legtöbb felekezeti százados multa tekintetében, nem nagy idő. És mégis az erdélyi református egyház érdekében, szükségesnek tartotta ez az év a határkövénél megállani és jubileumi ünnepséget tartani. Hadd próbáljunk meg az alábbiakban röviden megmondani, hogy miért.

Régen a református papképzést is a kollegiumok végezték, amelyeket kollegiummá építettek, hogy az elemi iskolától a főiskoláig mindent magukba fog-

SZÁSZ DOMOKOS,
az erdélyi reformátusok egyik nagy püspöke.

laltak. A vidékről bejött gyermek amikor padjait elhagyta, mint pap térhetett vissza falujába, ha ugyan ott nem ragadt a kollegiumban, hogy az elemi iskolások oktatásán kezdve, mint a theologia professzora fejezze be pályafutását.

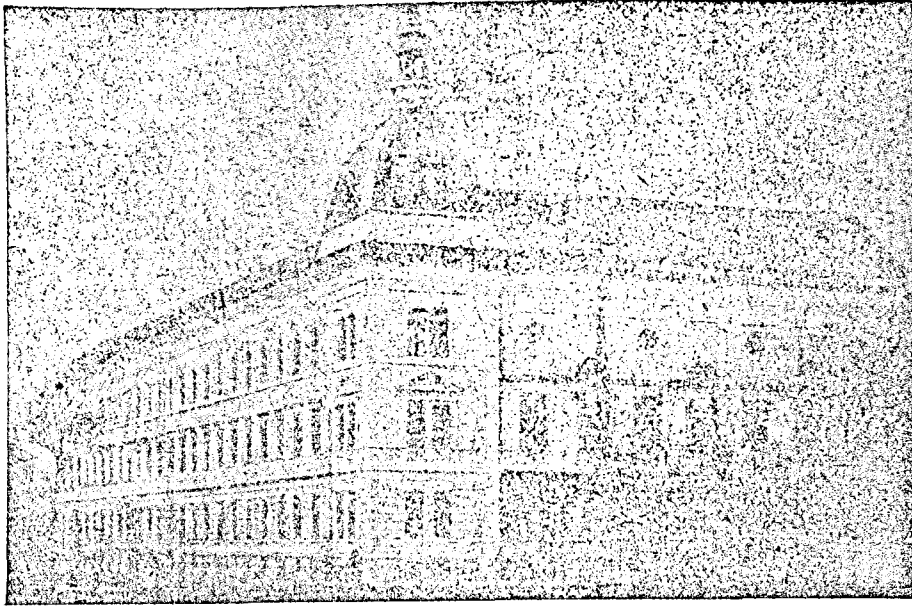
A kollegiumokban levő theológiák jól megfelelték hivatásuknak. Kiváló professzoroknak, jeles papoknak egész seregét növelték. De az idők egyre nehezedtek. Mind több és több követelményi állítottak velük szembe. S így apránként, nem bírva a terheteket, beszüntették a főiskolai tanfolyamokat.

Ebben az időben történt, hogy a magyar állam Kolozsváron egy egyetemet állított fel, amelynek alapításakor az akkori kultuszminiszter azt a tervet vetette fel, hogy a teljes egyetem negyedik karaként egy protestáns theologiai kar csatoltassék hozzá. Ez a terv az erdélyi reformátusok körében nagy tetszéssel találkozott. Annál nagyobb volt aztán a csalódás, amikor 1872-ben az egyetem megkezdte ugyan működését, de remény sem maradt arra nézve, hogy a protestáns theologiai kar valaha valóra váljon.

Voltak azonban olyan férfiak, akiket azok a nagy érdekek, melyek egy, az egyetemmel kapcsolatos papnevelő intézethez fűződtek, ezután sem engedték pihenni. Ezek azt a tervet vetet-

ték fel, hogy maga az egyház kísérelje meg Kolozsváron egy theologiai fakultás felállítását, mely az egyetemmel az államtól nyert ígéret szerint kapcsolatban lehet. Ennek a tervnek volt zászlóvivője Szász Domokos kolozsvári tükör, később püspök, aki hihetetlen

A kolozsvári református theologia épülete.

energiával, semmi által el nem kedveltanítve igyekezett elhárítani azokat az akadályokat, melyeket részint a theologia felépítéséhez és fentartásához szükséges anyagiak hiánya, részint az akkor egyedül álló enyedi theologia fentartóinak és barátainak heves ellenállása képezett. Éveken, sőt éviüzede-ken keresztül kemény csatákat vívtak Szász Domokos és ellenfelei úgy az egyházi lapok hasábjain, mint a kerületi közgyűléseken, míg végre Szász Domokos energiája diadalmaskodott. Megszerezte a szükséges anyagiakat, megnyerte tervéhez a szükséges többséget s 1892-ben a reformátusok legfőbb fóruma, a zsinat is kimondja, hogy szükségesnek tartja Kolozsváron, egy az egyetemmel kapcsolatos theologiai fakultás felállítását úgy, hogy fennmaradjon amellett az enyedi is.

A harcok innen kezdve lettek igazán hevesekké, de azért roham-lépésekben haladt a terv a megvalósulás felé. Rá három évre, 1895 szeptemberében meg is nyithatta a kolozsvári theologia kapuit.

A nagy harcok, sok ellenszenv, sok aggodalom között állított új intézet először olyan idegenül, olyan árván állott ott, mint egy más éghajlat alól átplántált virág. Első tanárai mondhatni a szélrózsa minden irányából jöttek össze, közülök csak kettő volt erdélyi. Mintha azt az idegenségét fejezte volna

ki az is, hogy legelső munkájuként tanárai olyan ifjakat vizsgáztattak, akiket nem ismertek, akiket akkor láttak először életükben.

De Isten hamarosan megmutatta, hogy az Ő akarata volt az intézet felállítása. Mindjárt a megnyitáskor 34 növendék jelentkezett felvételre. Utána egy héttel az a meglepettettség éri az intézetet, hogy meglátogatja I. Ferencz József király. Hét héttel később pedig országos ünnepek keretében megtörténik ünnepélyes felavatása. És mindehhez járult az a szomorú, de a kolozsvári theologia fejlődésére nézve nagy jelentőségű tény, hogy az enyedi theologia, melynek nagy nevű tanárai váratlanul, egymás után haltak el, s növendékeinek száma nagyon megapadt, a következő évben, 1896-ban beszünteti működését. És ezzel egyedül, versenytárs nélkül maradt az új intézet, amelynek homlokára messzi-látszó, nagy betűkkel iratta fel alapítója, hogy az „Erdélyi református egyházkerület theologiai fakultása“, de amelyről oly kevesen érezték Erdélyszerte, hogy az valóban az övék.

Azóta csak 30 esztendő telt el, a kívülállóknak előtt az is eseménytelenül, szürkén, de mi, ma élő erdélyi református papok, kik az Intézet szellemi gyermekeinek büszkén valljuk magunkat s akik Isten kegyelméből állandó kapcsolatban állunk vele, sokat beszél-

heinének arról a csendes, de mégis óriási munkáról, melyet az intézet végzett. Beszélhetünk arról, hogy ma több mint félezer kálvinista gyülekezetben a belőlük kikérült nemzedék áll az örhe-lyen, sőt szellemének képviselői a négy országba szakadt magyar református egyházban mindenütt becsületet szereztek neki. Beszélhetnénk arról, hogy kiváló professzorai a régi Magyarország minden részéből idevonzották a növendékeket, hogy professzorai közül a 30 év alatt 3 került püspöki székre. De az intézet igazi jelentőségét, ami ennek a mostani ünnepnek fényt kölcsönöz, abban látom, hogy ez alatt 30 esztendő alatt úgy össze forrott az erdélyi kálvinizmussal, úgy eggyé lett az erdélyi magyarsággal, hogy ma teljesen és egészen annak az erdélyi szellemnek a képviselője, amelynek hordozója a harmadfélszázados erdélyi kálvinizmus. Az a név, amelyet alapításakor Szász Domokos emlékeztetőül iratott az Intézet homlokára, ma harminc év után nyugodtan lekerülhetett onnan, ma minden erdélyi református ember tudja, mert érzi, hogy ez valóban lelektörvény az ő theologiai fakultása. S így az az ünnep, amelyet október 4-én az erdélyi református egyház rendezett a theologia 30 éves jubileuma alkalmából, nemcsak a reformátusok, hanem minden erdélyi magyar ember ünnepe, mert abban a fényben, amely az intézetből árad ki messzi-messzi, túl országhatárokon, nemcsak az erdélyi református, hanem az erdélyi magyar szellem melegít és világol.

Ezért kell ma mindnyájunknak kegyelettel emlékezni az intézet nagy alapítójára Szász Domokos püspökre és örvendező szívvvel együtt ünnepelni a jubiláló theologiai fakultással kérve az Istent, hogy tartsa meg és virágoztassa!

Dr. Gönczy Lajos.

Egységes ügyvédi díjazás. Az igazságügyi minisztériumban tárgyalt sokat folytattak az ügyvédek megbízottai és elhatározták, hogy az egész országban az ügyvédek munkáját egységesen fogják díjazni. A megállapodást közlik a bíróságokkal, melyek január elseje után már az egységes díjazás alapján állapítják meg az ügyvédek részére fizetendő költségeket.

„Le legyenek győzők és legyőzöttek“

A Népszövetség közgyűlése zá-
ezzel a kijelentéssel. Cél jelöl
meg, amelyre a Népszövetség
kszik. A cél mindenestre fen-
esen szép. Olyan, hogy min-
igaz érzésű embernek lelke-
nie kell érette. Csakugyan nincs
jobb igazságtalanság, mint há-
után, különösen pedig a hét
ezelőtt befejezéshez jutott
háboru után különbséget
győzők és legyőzöttek kö-
Felmagasztalni a győzőket,
jobban lealázni a legyőzöt-
Hiszen a béke, legalább úgy
dják, régi igazságtalanságokat
tetett meg s a népeknek év-
ados jogos kívánságait váltotta
ra. Ha csakugyan így van,
igazságtalanabb a legyőzöt-
kipellengérezése, hiszen betel-
dett rajtuk mindaz, amit a
zók csak kívánhattak. Tehát a
egyenlőjoguságra van igé-
a művelt emberi társadalom-
annál inkább, mert hova-
bb, mind jobban bizonyul
k a vádnak az alaptalansága,
az irtóztos háboruért a le-
zötteket tette felelőssé.

En körülmények között va-
az egyetlen igaz és lehető
Népszövetség részére a nem-
egyenlőjoguságának megte-
ése, a mit az utolsó ülésen
múl vett szavakkal oly szépen
zett ki az elnök.

Nem természetesen tudjuk, hogy
sze van még addig, amig csak
ulnak is a teljes egyenlőség
vezető uton. Ma még a Nép-
sövetség nem az a pártatlan és
alattlan ítélőforum, amely csak
zasságot nézi. Ma még a bé-
sérthetlenségét és változha-
ságát őrzi, ezt tekinti főfel-
s ezért az intézkedései
ocsájtott ügyeknél nem a jogi
tekinti a kérdésnek, hanem
tikait. Ez történt például a
bbi ülésen az erdélyi tele-
ügyében is.

adazonáltal úgy látszik, hogy
di cél már kezd kialakulni

a Népszövetség vezetői előtt s
lehet talán remélni, hogy ha nem
is korán, de valamikor, amikor
elsimulnak a világháboru által fel-
vert és még mindig zajgó hullá-
mok, amikor megszűnik a népek
egymás iránt való gyűlölködése
és oktanlan féltékenysége, akkor
csakugyan nem lesznek többé győ-
zők és nem lesznek többé legyő-
zöttek, hanem egyenlő joggal és
tehetsége és ereje szerint békés
egyetértésben fog munkálkodni az
emberiség közös javára minden
állam, minden nemzet és minden
nép.

Bár mi is megérhetnők ezt, ma
elő nemzedék!

BELPOLITIKA

Alaptalan vádak. A magyar egy-
házaknak az iskolakérdésben beadott
panaszával kapcsolatban egyik román
lap erős támadást intézett a magyar
egyházfők ellen. E támadás szerint
azok, akik a panaszt Genfben a Nép-
szövetség iktári hivatalához beadták,
állandó érintkezést tartottak fenn a Nép-
szövetség magyarországi kiküldötteivel,
köztük elsősorban Apponyi Albert
gróffal s a panaszt is velük együtt
szerkesztették meg.

Az egyházak kiküldöttei ezt a vádat
a leghatározottabban visszautasítják és
megcáfolják, kijelentve, hogy a panasz
az első betűtől az utolsóig itt Kolozs-
várt készült s Genfben csupán annak
francia fordítását nyomtatták ki. Ez az
állítás annál igazabb, mert egyházaink-
nak sérelmeit s kívánságait csak azok
ismerhetik igazán és teljesen, akik
kisebbségi életünk küzdelmeiben ál-
landóan résztvesznek. Különben sem
lehet feltételezni egyházaink vezetőiről
olyan eljárást, amely panaszuk sikerét
kockára tenné. Már pedig legnagyobb
mértékben kockára volna téve a siker,
ha külföldi segítséggel óhajtanák iga-
zukat érvényesíteni.

Különben egyházaink képviselői ál-
lampolgári hűségüknek Genfben is meg-
feleltek, mert Duca külügyminiszternél
tisztelgtek s vele megbeszéléseket
folytattak, amiről épen mult számunk-
ban adtunk tüzetesebb tudósítást. Való-
színű, hogy ezeknek a megbeszélések-
nek Bukarestben folytatásuk lesz s ezért

nem tarjuk bölcse dolognak, hogy
egy-egy román lapok ilyen valótlán ki-
találások terjesztésével akarnak ellen-
esleges hangulatot keltetni.

A Magyar Párt köréből. A Magyar
Párt kisebbségi szakosztálya október
hó 1-én dr. *Jakabffy Elemér* elnöklete
alatt ülést tartott. Ez alkalommal elő-
terjesztették a jelentést a telepések
ügyéről. A szakosztály statisztikai könyv-
tárat és adatgyűjtő szervet fog felállí-
tani, melyet dr. *Bánffy Ferenc* fog vezetni.

A Magyar Párt elnöki tanácsa okt.
hó 7. napján rendes ülést tart, melynek
a folyóügyeken kívül jelentősebb tárgyai
a községi választásokon követendő el-
járás módzatainak megállapítása és a
Genfben tartandó kisebbségi kon-
ferencián való részvétel kérdése.

A telepések pénze. Félhivatalos
jelentés szerint a kormány még ebben
az évben ki fogja utalni a telepések
részére megittelt kártérítést.

**Tömörülés az Ellenzék napilap
körüli.** A minapában irtunk arról, a
törekvésről, amely oda irányult, hogy
a magyar ügyek tervszerű és megbiz-
ható tárgyalására egy napilap induljon
meg. Egyideig arról volt szó, hogy ez
a lap *Magyarság* címen szeptember hó
utolsó napjaiban fogja pályafutását
megkezdeni. Közben az ügy inté-
zői más megoldást találtak. Sike-
rült az *Ellenzék* című lappal olyan
megállapodásokat létesíteni, amelyek
lehetővé teszik a fentjelzett cél meg-
valósítását. Így hát mind az egyházak
kulturális ügyeinek, mind a Magyar
Párt politikai mozgalmainak hű szószó-
lója lesz az *Ellenzék*. Ennek a meg-
oldásnak nagyon örülünk, mert azt
jelenteli, hogy az erdélyi magyarság egy
fontos ügyben megegyezett s így az
egység ezen a téren is megszilárdult.
Az *Ellenzéknek* dr. *Sulyok István* lesz
a felelősszerkesztője, akinek ez ügyre
való elhivatását annak idején a Magyar-
sággal kapcsolatban ismertettük.

A Magyar Párt kisebbségi szak-
osztálya f. hó 1-én *Jakabffy Elemér*
dr. elnöklete alatt ülést tartott, amelyen
elsősorban a telepések ügyét ismertet-
te az elnök. A genfi határozat után u. i.
dönteni kell afölött, hogy milyen to-
vábbi lépések teendők abban az irány-
ban, hogy azt a súlyos anyagi veszte-
séget, mely a telepéseket éri, némileg
enyhíteni lehessen. Miután a szakbizott-
ságnak bizonyos adatokra van szüksége,
ezeknek sürgős beszerzését határozta
a szakbizottság. — Elnök közli, hogy
a szakosztály kebelében statisztikai
könyvtári és adatgyűjtő szervet óhajt
állítani. Ennek vezetésére br. *Bánffy*
Ferenc vállalkozott, kinek ezért a szak-
osztály hálás köszönetét fejezi ki.

A református theológia ünnepének lefolyása.

Október 4-én folyt le a kolozsvári ref. theológia fennállásának 30 esztendő emlékünnepe. Ünnepe volt ez a nap nemcsak Kolozsvár ref. társadalmának, de az egész erdélyi magyarságnak. Mindenki örömteljes szívvel látta, hogy ezt a szép multtal ékeskedő, magyar kulturintézményt, amely annyi derék emberi nevelt a magyar keresztyény műveltség számára századokon át, Isten a jövőre nézve is dicső feladatokkal bízta meg.

Már a kora délelőtti órákban hatalmas gyülekezet töltötte be a Theológia disztermét. Amikor megjelentek Nagy Károly püspök kíséretében Ugron István főgondnok, az előljáróság és a tanári kar tagjai, mint jóillatu áldozat füstje szállott Isten felé a hívők kérő szolozsmája. *Jövel Szent-Lélek Uristen!*

Az ének utolsó akkordjai után megjelenik a szószéken Nagy Károly püspök, akivel együtt kereste a gyülekezet imádságban azt a helyet, ahol a mulandóságnak árnyéka sincsen.

Az igéből pedig megértettük, hogy tilhet ünnepet a magyar öröm, külső fény és pompa nélkül is, csak a lelkek igazában dobbanjanak össze. Megértettük, hogy ámbár bőséges a mi szenvedésünk, de bőséges a vigasztalásunk is, mert a krisztusi szenvedés záloga a szebb jövőnek.

A magyar zenekonzervatórium vegyeskara által előadott gyönyörű vallásos darab után Dr. Tavaszy Sándor igazgató-professzor tartotta emlékbeszédét. Kétfős arccal egyszerre a multra és a jövőre mutatott rá.

A Bethlen Gábor fejedelem által 1622-ben alapított és eredetileg Kolozsvárra tervezett Akadémia végleg csak 1895-ben kerülhetett ide. Részletesen ismertette szellemtörténeti megvilágításban azt a küzdelmet, amely a Theológia áthelyezésének idejében az enyedi és kolozsvári párt között folyt. Boldogan hallgattuk a vigasztalás igéjét az ő szavaival is: egykor minden emberi alkotás semmivé lesz, a kövek a gazdagság és szegénység, tudás, vagy tudatlanság de örökké uralkodik Krisztus, mint minden kérdés megoldója.

A püspök halálaja után megkezdődött az előljárósági díszgyűlés. Egymásután jöttek és hozták üdvözlőüket a különböző magyar egyházak, iskolák, kulturegyesületek képviselői.

Kálvin énekének elhangzása után a papság üdvözölte a püspököt és a theológiai professzorátus nesztorát dr. Kecskeméthy Istvánt, ki egyedül van közöttünk az első tanárnemzedékből.

Ebéd után nagyszámu menet vonult ki a házsongárdi temetőbe s megszervezte az intézet alapítójának, Szász Domokos püspöknek és első igazgatójának, dr. Kenessey Béla püspöknek sírját.

Az este 6 órakor megkezdett akadémiái estély volt a nap méltó befejezése. Az estély fénypontja dr. Makkai Sándor theol. tanár beszéde volt. Van é erdélyi magyar szellem — amiről annyit beszélnek — s ha van, miben áll? Ez volt a kérdése. Egész sorát vonultatta fel a dicső ősöknek, akik valóban megteremtették és képviselték az erdélyi lelket. Milyen munkát fejt ki az intézet ennek a szellemnek szolgálatában? Erdélyi magyar ember számára csak az Isten felé való haladás útja áll nyitva. Ha Kelet és Nyugat közt élni akar, ezt az utat kell megtalálnia.

Reményik Sándor mély gondolatokban gazdag verseiből olvasott fel.

Az iparos dalárda kellemes énekszámokkal emelte az estély lényét.

Gazdag volt az egész nap áldásokban. Hála legyen érte Annak, aki mint jó pásztor örökké virraszt feletünk, soha el nem alszik. Övé legyen a dicsőség mindenekért.

(Kolozsvár), A. L.

KÜLFÖLD

Magyarország a kisantant mellett. Egy svájci lap, a „Journal de Genève“, cikket közöl a magyarországi helyzetről. Magyarországon, mondja a cikk, nagy érdeklődéssel figyelik Ausztria ama törekvését, hogy Németországhoz csatlakozhassék. Megtörténhetik, hogy abban az esetben, ha az osztrák köztársaság csatlakozik, Magyarország is követi példáját. Magyarország nem olvadna be Németországba, csupán szoros szövetséget kötne vele közös külpolitikával, teljes vámelegységgel és katonai szövetséggel. Ha Ausztria nem csatlakozik, akkor más formában várhatók hasonló körülmények.

Ha a kisantant és közvetve Franciaország ki akarják kerülni e rájuk nézve kevésbé kívánatos lehetőséget, fejtegeti tovább a cikkíró, ennek egyetlen módja az, hogy baráti kezét nyujtsanak Magyarországnak. Azonban Magyarország és a kisantant állandó jóviszonyának három feltétele van: első a trianoni szerződés megváltoztatása, a második a magyar kisebbségekkel való igazságos bánásmód, a harmadik jóindulatú kereskedelmi szerződések kötése Magyarországgal. A békeszerződések megváltoztatását lehetet-

len mellőzni, mondja a svájci lap cikke, mert ez az egyetlen biztosítéka a tartós és nyugodt békének. Az elszórtan élő magyar kisebbségekkel szemben végrehajtandók volnának a kisebbségek védelmét biztosító szerződéses kötelezettségek. Szükséges, hogy a kisebbségek panaszait meghallgassuk mind a népszövetségnél, mind a hágai nemzetközi bíróságnál. A cikk még megjegyzi, hogy a szomszédállamoknak ép úgy érdeke a gazdasági kötelekkel felújítása, mint Magyarországnak. Magyarország kitűnő piac a cseh gyáriparnak, a román és szerb nyersanyagoknak. A közeledés tehát nem jár áldozattal, sőt előnyökkel.

Spanyol kegyetlenség. A marokkói harcok nagy hevességgel indultak meg. A spanyolok is mindenáron sikereket akartak elérni, hogy nyári kudarcukat feledtessék. Közlebről egy hegyet próbáltak elfoglalni, ám a rifiek mindannyiszor visszaverték őket. A rohamra végül a gyarmatokról való színes csapatokat akarták küldeni. Ezek azonban megtagadták az engedelmességet és kijelentették, hogy ha őket kényszerítik reménytelen kísérletre, mindnyájan Abd el Krimhez fognak átpártolni. A spanyol parancsnokság kegyetlenül megtorolta a lázadást, ágyutüz alá fogta és mindaddig lövette az engedetlen csapatot, amíg mind egy szálig meghaltak. Legutóbbi hírek szerint a spanyoloknak sikerült előre nyomulniok és Abd el Krim városát is elfoglalniok.

Kommunista dolgok. A kommunista párt megint mozognak az egész világon. Amerikában kommunisták tüntettek az interparlamentáris konferencia tagjainak megjelenésekor, mert az amerikai kormány mány Saklatvala indus származású angol képviselőt nem engedte be Amerikába. Csehországban a független szociálisták gyűlést tartottak s azon nagy többséggel elhatározták, hogy a kommunista párthoz csatlakoznak. A független szociálista párthoz tartozik Csehszlovákia munkásságának legnagyobb része. Persiában letartóztatták a szovjet kiküldötteit, akik forradalomra izgatták a persa lakosságot. A Budapesten fedezett összeesküvésről már írtunk. Ehez a közlésünkhöz csak annyit kell fűznünk még, hogy a letartóztatott szovjet-ügynökök nyilatkozata szerint szovjet kormány a kommunista szervezet részére megnyert minden tagjának 500 dollárt, vagyis százezer leit fizetett. Amint látszik, a kommunistáknak bőven álli pénz rendelkezésükre. Mig azonban világszerte így dolgoznak a bolsevisták, Angliában nagy vereség érte őket, mert az angol munkáspárt két millió 900 ezer szavazattal 300 ezer ellenében kizárta magából a kommunistákat.

biztonsági paktum. Németország
biztonsági paktum tárgyalásain való
vételével kapcsolatosan Köln vidé-
k kiürítését, valamint annak a vád-
az elejtését kívánta, hogy Német-
ség bűnös a háboru előidézésében.
met jegyzék szerint Németország
ülhet megbélyegzetlen a tárgyaló
alhoz. Ezek a német kívánságok
emellentúl hatottak különösen a fran-
közvéleményre, mert feltétlenül te-
tették őket s már-már a tárgyalások
húsvadászáról is beszéltek. Az angol
azonban azt állapítja meg, hogy
Németország nem feltétlenül állította
szeket a kívánságokat, hanem csak
óhajtását fejezte ki. Ezért a tár-
gyalások megtartásának nem lesz aka-
ra s október 5-én Lucarnoban meg-
szűnik azokat.

Csicserin Berlinben. A biztonsági
ügyének alakulása, amely kö-
bb hozza Németországot a nagy
közvetlen, mint már jelentettük, arra
a szovjet kormányt, hogy Len-
inországhoz közeledjék. Csicserin
külföldi miniszter Varsóba ment
a célból és nyilatkozata szerint
jó eredménnyel tárgyalt a Cseh
külföldi miniszterrel. Varsói tárgyalásai
Berlinbe utazott, ahol von Schu-
külföldi államtitkár fogadta. Ezután
külföldi miniszterrel és Luther kancell-
t tárgyalt Csicserin, de a tárgyalá-
ról semmi sem került nyilvánosságra.
szinü, hogy a nagy antanttól való
adulásra kívánja Csicserin rábírnai a
kormányt. Az orosz-lengyel kö-
és különösen Angliában és Ame-
ban kellett kedveltséget. Anglia
súlyosan figyelmeztette a lengyel
kormányt, hogy nem számíthat angol
amerikai gazdasági támogatásra, ha
szomszédokkal szövetségre lép.

Őszi kikelet kertésze.

Amikor sirásra fordul a természet
öröme és sárgult levelek gyászanyja
lesz erdő, mező: én mindig új tavaszt
látok előtörtetni az ember-erdők rene-
tegeből.

Mikor a nagy természetben minden a
vége felé siet: kikelet támad a kihalt
iskolákban és az emberi lélek megújho-
dásának tavaszát látjuk gyümölcsöshöz
virágaival.

E tavasznak fáradt, vérző szívü ker-
tésze te vagy: magyar tanító. Kertész,
ki gyermeki szívekben, a jövő e ter-
mékeny televényében szántogat arany
barázdákat, hogy a jobb jövő csiráját
elhintesse, lelke melegével melegesse,
szíve vérrel öntözze és jókedvűnek
sugaraival éltesse.

Kertész, ki mint egy szobrász, szün-
telen formál, farag, alakít. Gyermeki lel-
keket formál az ő lelkére. Beleírja hitét,
bele minden örömét és erősségét. Az
ő anyaga a gyermeki lélek, mely maga
egy egész jövőt rejteget. A gyermek
a régi világ átvevője és a jövőnek
megalkotója. A tanítótól függ, milyen
lesz a jövő.

Azért vigyázz édes magyar népem!
Vigyázz erre a szobrászra; vigyázz erre
a kertészre! A tiszteletnek és megb-
csülésnek kell élnie minden magyar lel-
kében, mikor tanítójáról van szó. Vi-
gyázzatok, hogy mindig derűs legyen
tanítótok arca, hogy mindig tele legyen a
szíve jó kedvvel, mert csak így tudja
gyermekitek lelkét s vele együtt a jö-
vendő vidámmá, derültté és napsugá-
rossá tenni.

De ha a tanítónak minden percét ál-
landóan a megélhetés nehéz gondjai
kötik le, ha szívében az élet keserüsé-
gével, homlokán a gondok barázdáival
lép a gyermekek közé: akkor az a gyer-
mek tanítójának édes szavait is keserű
ostyákban kapja és nem örömmel, de
fájdalommal lesz teleírva ártatlan szíve s
kicsiny lelke már korán magára ölti az
élet haragját, mit tanítójának arcára a
sors mostohasága nyomott.

Láthatod édes magyar népem, hogy
mily fontossággal bír gyermekitek: a
jövő ez új tavaszára az, hogy tanítótok
milyen anyagi körülmények között él.
Nyissátok meg azért áldozatos szíveteket
mindenkor, midőn a nyomorral küzdő
tanító fizetéséről van szó. Az a súlyos
kereszt, mellyel Isten próbára tette sokat
szenvedett magyar népünket, próbára
tette vele együtt a magyar tanító ragasz-
kodását is népéhez.

Amit te keresni sem mersz már, édes
magyar népem: a jövőt, megmutatja
neked a magyar tanító. Menj, keresd fel
őt szegényes otthonában és elvezet ő

téged a jövő csarnokába: a magyar is-
kolába. És ezt mondja neked: Nézd e
derült arcokat! Nézd e hitet, büszkesé-
get, erőt sugárzó gyermeki szemeket!
Nézd, hogy fénylik, hogyan világít bele
a szebb és boldogabb jövődbe!

Bármily nagyot veszítettünk is, nincs
még semmi veszve, mert ime megvan-
nak legdrágább kincseink, kik a jövő
életét hordozzák magukban, kik jövőt
ígérnek: ezek a mi gyermekeink. Ezt a
drága kincset kell nekünk védenünk.
Sehol nincs biztonságban, csak a magyar
iskolákban. Ott őrködik rá, ott faragja
belőlük a jövőt a fáradt, vérzőszívű
magyar tanító.

(Göcs.)

Diénes Izra,

HIREK

Mi lesz az aradi szobrokkal?
Megirtuk, hogy a román kormány
parancsára Arad főteréről eltüntették a
14 vértanu és Kossuth Lajos szobrát.
A szobrok átvételéről a magyar kor-
mány még nem intézkedett, pedig több
magyar város verseng a lebontott aradi
szobrokért. Makó város lakossága több
milliót adott össze, hogy a vértanuk
szobrát odaszállíttassa és a fő terén
elhelyezhesse. Budapest is mindent el-
követ, hogy a szobrokat megkaphassa
és a Szabadság téren felállíthassa.

Jövöre fizetik ki a telepeseket?
Ciparianu földmivvelésügyi államtitkár
kijelentette, hogy a telepeseket a Genf-
ben hozott határozatok szerint, csak a
jövő évi költségvetés során fizetik ki.

Megszűnnek az árvaszékek. Ja-
nuár elsején az összes városi és vár-
megyei árvaszékek gyámintács néven
beolvadnak a törvénytörvényekbe. Az összes
árvaszéki teendőket ez a gyámintács
fogja végezni.

Felemelik a postadíjakat. A posta
vezérigazgatóság komolyan foglalkozik
azzal a tervvel, hogy a postaszolgálatot
lényegesen megjavítja. Hogy a javítást
keresztül vihessék, szükségesnek tart-
ják a postadíjak emelését, mert a pos-
taalkalmazottak fizetésének javítása nél-
kül a szolgálat lényegesen meg nem
javulhat. Mint értesülünk, a díjakat
január elsejétől kezdve az 1916-os tarifa
negyvenszeresére fogják emelni.

**Kereskedelmi és iparkamarai vá-
lasztások a legtöbb helyen végbemen-
tek.** A hivatalos lista győzelme minde-
nyütt biztos volt. A szavazások általában
izgatott és heves jelenetek között zaj-
lottak le.

Babós és Társai
vaskereskedése
Regina Maria
21. sz.

jobban felszerelt gazdasági
p, eke, borona és alkatrész
raktár, vadászöltények.

Uj randelet az italmérések ügyében. A pénzügyminiszter rendeletet bocsátott ki, amelyben az italmérések engedélyét akként szabályozza, hogy a községekben ezer lélekre csak egy italmérési engedély eshetik. A korcsmák italmérésekké zsugorodnak össze, amennyiben nem lesz szabad ott italt elfogyasztani, csupán hazaszállítás céljából kimérni.

Pusztító vihar a Zsilvölgyében. Szeptember utolsó napján nagy csapás érte a Zsilvölgy lakosságát. Egy éjszaka óriási felhőszakadás duzzasztotta meg a sziklás vidék patakjait, a víz alázuhan a völgybe, hidakat rombolt, vasuti töltéseket, alagutakat súlyosan megrongálta, a bányákat, gépházakat előntötte és egyes embereknek is végzetes károkat okozott. Különösen a lupényi telepek szenvedtek sokat. Itt a bányázemek munkája is csak huzamosabb idő múlva fog helyreállni.

Mátyás király Népszövetséget akart alakítani. Nagyérdekű régi írást fedeztek föl egy Párisi könyvtárban. Az írás azt bizonyítja, hogy a hatalmas és nagyműveltségű Mátyás király már ez-olott négy és félszáz esztendővel meg akarta valósítani a Népszövetséget, amelynek működése úgy ahogy csak most indult meg. A francia ismertetések azt írják, hogy a híres magyar király népszövetségi tervezete, amelyet az akkori francia királynak megküldött, kitűnő jogi munka, mindenestre jóval tökéletesebb, mint a mostani Népszövetség alaptervezete.

Sajtóhiba. A méhészeti kiállítás nyertesének közlésébe sajtóhiba csuszott be. Az aranyérem nyertesét nem Füley Lajosnak, hanem Füley Endrének hívják. A derék méhész Udvarhely megyében, Szentegyházfalván lakik.

Németországból Japánba négy nap. A Német Repülő Társaság Berlin és Tokió között repülőgép közlekedést létesített. A tizezer kilométeres utat a repülőgépek négy nap alatt fogják megtenni.

Katasztrófa a tengeren. Egy Konstantinápolyból elindult személyszállító hajó a megengedettnél nagyobb számban vett fel utasokat. A hajó Uluc-Bazárnál hirtelen elvesztette egyensúlyát és felborult. Az utasok közül a segítségül hívott hajók sokat megmentettek, negyvenen azonban a Fekete tengerben lettek haláluk. A hajó kapitányát és személyzetét lefarióztatták, mert a szerencsétlenségért őket terheli a felelősség.

Művelődési mozgalom.

Maroshévíz ünnepe. A maroshévízi róm. kath. egyház újrafestette templomát. Régi vágya teljesedett ezzel a népes anyaegyházközségnek. Kormos, kopott ócska kinézésű volt már nagyon a templom. A többnyire gyári munkásokból s ezek után élő iparosokból álló hitközség emberei összesugtak: tegyük valamit! És tettek. Még a tavaly rendeztek egy mulatságot. Tizezer leut hozott. Ez volt a templomfestési alap magja. Aztán akadt egy becsületes tímármester, Szakács György, ki halálos ágyán 20000 leut hagyott egyházának ugyanerre a célra. Szakács György dízsirhelyet kapott nagy-lelkű adományáért a templom cintermében. Most már komolyan foglalkozott a hitközség a terv megvalósításával. Am a költségvetés 60000 leira rugott. Fele még a pénznek hiányzott. A jó hívek nem riadtak vissza. Meglesz! Meg kell lennie! — És meglett. Összegyűlt a 60000 lei. A főgondnok, Urmánczy Jeromos földbirtokos adott 5500 leit, a hívek tehetségük szerint mind áldoztak a szent célra, a hiányzó összeget begyűjtötték mulatságokból és templomi úton. S amikor együtt volt a pénz, beállították a templomba Herczeg Ferenc marosvásárhelyi iparművészt, hogy varázsolja át azt szép, díszes istenházává. S a jeles művész megértette az intenciót. Jó katolikus, sőt egyháztanácsos lévén, minden tudását és tehetségét belefektette e munkába. És az ő templomából remeket alkotott. Csodájára jártak a hívek, de a másvallásúak is. Megható volt nézni, amint 2 gyönyörű freskóján vagy szóalásig élethű angyalain dolgozott, imádkozva, művészetébe elmerült lélekkel. Igen, az eleven hit a tudással összefogva még ma is sok remeket alkot! Szept. 12-én fényesen sikerült műsoros táncestély volt a siker öröme. Szinrekerült 2 egyfelvonás: „Előkelő vagyok” és „Az udvari fényképész.” A templom újjáadását szept. 20-án végezte Szabó György kerületi főesperes a környéki papság segédlete mellett. Az ünnepi szónok Görög Joakhim gyergyószentmiklósi kanonok volt: A „szépen felékesített menyasszony” (a templom) dicséretét szebben aligha lehetett volna elmondani, mint ő tette.

Templom és harangszentelés Tacsion. Augusztus hó 16-án megható ünnepség keretében tartotta meg a ref. gyülekezet ujonnan renovált templomának és új harangjának felavatását. D. e. 10 órakor a gyülekezeti ének után a zsúfolásig megtelt templomban Gyenge György buzgó imádsága vitte fel a gyülekezet örömteli háláját az egék Urához, melynek végeztével Sigmond János mondott

magasröptű alkalmi beszédet. Ezek után az új harang érchangja kíséretében Vályi János esperes könnyeket fakasztó imádsággal avatta fel a megújított templomot és harangot. Templom és harang avatással kapcsolatban új kenyér alkalomából kiosztatott az uri szent vacsorát. Végezetül Csövek Róbert helybéli lelkész aa. olvasta fel a templomjavitás és harangszentelés történetét.

Este 8 órakor színelőadás tartott. Szinrekerült Gaál József Peleskei Nótásusa, melynek összes szerepeit a rendezőnőgyelet tagjai játszották, a nézőközönség meglepedését és jótetszését teljes mértékben kiérdemelve. A nehéz szindarab betanításáért és rendezéséért illesse teljes elismerés Csövek Róbertné tiszteletasszonyt, aki fiatalos rátermettséggel lankadatlan buzgósággal hónapokon keresztül pár hónapos kis fiával a karjában vezette a próbákat. Úgyes játékkukukitűntek és a közönség elismerését érték ki: Biró Dánielné, Székely Mihályné, Zabolai Jánosné, Gáznár Mihályné, Józsa Boriska urleány, Rácz Mihályné, Varga Mártonné, Biró Dánielné, Székely Boriska, Borsos Jánosné, Székely Jánosné, Erdős Mari.

A színelőadás alkalmával befolyt tiszteletdíj 3984 lei, a templomrenovációs költségek fedezetére fordítottak. Ezuton mondunk köszönetet Kassai Elemér lekenczei malomtulajdonos urunknak, aki nagyszerű villanyvilágítással látta el a színpadot, valamint a tánchelyiségeket.

Ujszékelyi ünnepe. Lélekemelő ünnepély volt az ujszékelyi unitárius egyházközségnek augusztus 30-án. Ekkor szentelte fel az egyházközség 1923—1924 évek folyamán szerzett két új harangját.

Az Istentiszteleten felavató imát Kónya László Ferenc esperes, képekben és gondolatokban gazdag felavató beszédet mondott. Csifó Salamon teol. akad. tanár elmondott. A harangszerzés történetét és a hívek áldozatkészségét Máthé Sándor helybéli lelkész ismertette. Az ünnepélyen közreműködtek még: az ujszékelyi unitár. férfi dalárda Bakó Lázár nyelvtanító vezetése mellett; Lőrinci A. tanár énekszóolóval, Buzogány Elek unitár. kántor melodráma szavalattal. A felejthetetlen Istentisztelet után közbejárt volt, amelyen számos pohárköszönés hangzott el.

Este 8 órai kezdettel az ifjuság szindarabos bált rendezett, amelyen adták Gerő Károly „Vadgalamb” felvonásos népszínművét nagy sikerrel.

E helyen említem meg ennek a kicsinynek azt a hatalmas kulturmunkáját, melyet az elmúlt év novemberétől a gyar lélek művelése, szellemi gazdagítása, nyelve fejlesztése érdekében Lajos ref. lelkész és Máthé Sándor

sz. vezetése mellett végzett. A tél
nov.—április hónapokban min-
bét csütörtök estéjén 7—9 óráig
terjesztő előadásokat és vallásos
nyelveket tartottak váltakozva, amelyen
nyelvi előadásokat tartottak: a mezőgazda-
csor, a szövetkezet, a hitélet, az egész-
helyben köréből ifj. Gyarmathy Lajos
kos, Ürmösi József homoródszent-
unit. lelkész, Nagy Lajos ref. és
Nóta Sándor unit. helybeli lelkészek.
a részesen szerepeltek egy-két szavalattal
zönségével a falusi ifjak is.
s mély az ifjusági egyesület pedig Máthé Sándor
ndar János lelkész vezetése mellett minden
e teljesség harmadik szerda estéjén egy egy
szoros előadással szerepelt, amelyen
gel előadásokat, magán és páros jeleneteket,
on felvonásos színdarabokat adtak elő
kar ifjak. Husvét másodnapján pedig
ekukárpregghi Ferenc „Sárga csikó” c. 3
ét felvonásos színművét adták elő nagy
hálygárral, melyet aztán 3 hét múlva a
József Székelyszenterzsébet köz-
Vben ismételték meg szintén hasonló
y Borrell.

Ercsigezán nem mulaszthatom el e helyen
nem említeni az ifjuságnak azt a lelkes,
t tiszta merésreméltó, fáradságot nem ismerő
enoválalmát, törekvését, amellyel önmagát
ittatott, mellyel, lelkét nemesíteni, szép magyar
Kasszát fejleszteni igyekezett. Ez alkalmal
ummal ide iktatom azoknak az ifjaknak
átta azt, akik a legnagyobb szorgalmat
ékezték ki az elmúlt év folyamán: Meny-
ünnyel Juliska és József, id. és ifj. Mátyás
s egyes, Bokor Marika és József, P. Buzo-
Ekkor Póli és Kálmán, Nagy Róza és
—1923—, Sebe Ferenc, Lőrinczi Mózes és
ngyves, alsó Menyhárt József, Kovács
át Kán és János, Keresztes Ilona, Muszka
s gombel és Dénes, Tiboldi Dénes, Kái-
szék és Béla, Lőrinczi Berta, Biró Dezső,
mórnéy Dezső, Matka Zsuzsa.

és a birtokosság pedig látva ifjaink ne-
sándor törekvését, egy külön termet épít-
népelt számukra, melynek hossza 16 mé-
ékezt, szélessége pedig 10 méter, ehhez
nyúlva kapcsolva a színházi öltöző és egy
több olvasó terem. Így akarja az állami
okolatól függetleníteni, mivel annak a
ndenkori megszerzése sok nehézség-
zéből járt, dacára annak, hogy mindenkori
szózatát után kitisztítva adatott vissza
gazgatónak. Ifj. Gyarmathy Lajos.

Harangszentelés Diószadon. Meg-
ünnepezték a szentelés keretében folyt le Szi-
csvármegye egyik tövisházi színmá-
és református lakosságú népes
ségében, Diószadon a háboruba vitt
y harang helyébe szerzett új nagy
angnak a felavatása. Diszes és fel-
elő módon történt annak a szilágy-
ai vasuti állomástól való hazaszállí-
is, midőn aug. 30-án a hívek ün-
előbe öltözött nagy serege kelt utra,

hogy a lovas bandérium által vezetett
s hosszú köcsisor által kísért diszes
fogaton örömszórás háláéneklés közt hozza
haza a hívek önkéntes adományából vett
új harangot. De lelket emelő és festői
szép látványt nyújtott a faluba való
megérkezése is, midőn a honmaradtak
által rögtönzött, szépen feldiszipelt dia-
dalkapunál örömkönyvek között s
„Hozsannával” és „Istenhozottal” fo-
gadta és kísérte a templomig a gyüle-
kezelői tagok nagy sokasága. Ünnepe-
lyes felavatása a következő vasárnap,
szept. 6-án ment végbe, valóban ün-
nepi érzések között. A délelőtti ünnepi
szertartást a zsufolásig megtelt nagy
templomban az egyházmegye esperese
Káddár Géza zilahi lelkész végezte alk-
almi egyházi beszéd és felszentelő
imádság tartásával, míg az ünnepet
megnyitó imádságot Sipos Endre ku-
salyi lelkész mondta. Ugyanekkor
részesültek a hívek az ujkönyér zsenge-
jével megterített szentasztal nyújtotta
lelkialdozásban is. Délután a templom-
ban vallásos ünnepély volt, melyben
részt vett Sipos Endre kusalyi lelkész
megnyitó imádság és bibliamagyarázat
tartásával, Fodor Margitka és ifj. Máthé
János alkalmi költemények elszavalásával
(előbbi édesatyjának F. B. sz.-ballai
lelk.-nek „Legenda a harangról”, utóbbi
dr. Tapsony Endre tasnádszántói lel-
készek „Az új harang” c. megraga-
dóan szép alkalmi költeményét adta elő
hatásosan); továbbá Fodor Béla sz.-
ballai lelkész „Mese egy régi és egy
új harangról” c. felolvasásával, mely
könyvekig meghatón jellemezte az
Istentől eltávozott, Őt megtagadó, de
az új harang szavára magabaszálló és
megtérni kész gyarló embert. Közben
az egyházi dalkar alkalmi darabok, majd
ennek vezetője Forgó József k-tanító
szóló-ének előadásával emelték a gyüle-
kezet ünnepi buzgóságát s végül a
helybeli lelkész, Kovács Zsigmond em-
lékeztet meg az új harang beszerzésé-
nek történetéről, felolvasta az adomá-
nyozók neveit s az ő záróimádsága
mellett borult le mégegyszer e napon
Isten színe előtt az egész gyülekezet,
hogy hálás szívvel köszönje meg újra
az ő megsegítő és megáldó kegyelmét
és atyai jószágát.

Műsoros táncestély Sajószentand-
ráson. A sajószentandrási református
egyházközség életében eseményszám-
ban menő volt a temploma és egyházi
épületeinek renoválása öröme, aug.
2-án rendezett műsoros táncestély. Eb-
ben a faluban, ahol anyanyelvünk rit-
musa már csak úgy hangzik, mint az
elhaló harangszó bűgása, gyülekezett
össze felekezeti és osztálykülönbőség
nélkül a sajó völgyi magyarság jórésze.
A zsufolásig megtelt tánctermet székes-

fehérvári Fejérvári Károly úr, az egy-
házközség lelkes főgondnoka és pat-
rónusa szolgáltatta, aki buzgó feleségé-
vel együtt heteken át fáradozott a
rendezésben. A siker jórésze nekik
köszönhető. A műsor legkiemelkedőbb
pontjai kétségtelenül Pap Jenő tanár zong-
orajátéka (Beethoven, Schubert stb.)
és László Gyula szívhez szóló magyar
népdalai voltak. Ujhelyi Ica és Szabó
Margit sikerrel előadott dialogjában
gyönyörködött a szép számú közönség.
Ujhelyi Ica különösen kiemelkedett
a falusi parasztasszony szerepében.
Kese Attila ügyesen konferált. Anyagi
jövendelem az egyház és iskolája javára
fordított.

Műkedvelői előadás Misztótfalu-
ban. A misztótfalusi műkedvelő ifjuság
ismét egy kedves estét szerzett közön-
ségünk és a vidékről nagy számmal egybe-
sereglett közönségnek. Ugyanis: Aug.
hó 30-án előadták Zilahi Lajos „Süt a
nap” c. 3 felvonásos kedves népszin-
művét, táncmulatsággal egybekötve a
ref. egyház harangalapja javára. A ren-
dezés és betanítás munkáját Kiss Ferenc
ifju theologus végezte, a díszletek elő-
állítására pedig ezuttal is Szöllősi Gyula
elismert testvérünk érdeme. Dicséretére
válik úgy a rendezőnek, mint műked-
velő ifjaknak, hogy rövid idő — alig
egy hét alatt tanulták be a darabot és
általános sikert arattak. Ugy a nagyobb,
mint a kisebb szerep körben működők
kifogástalanul állották meg helyüket.
Mégis kitűntek: Kiss Ferenc a tanító
szerepében, Sárika szerepében pedig
Erdélyi Klárka k. a. Szatmárról, a tisz-
teletes ur szerepében Fábrián Elemér,
Fehérné szerepében Fábrián Elemérné,
míg a paraszt menyecske szerepében Kis
Iduka tűnt ki ügyességével. Sámson Mihály
szerepét Tóth Sándor játszotta si-
kerrel, tongalmista szerepében Bod László
tűnt ki kedves számításával. Ifjainknak
méltó elismeréssel és köszönettel adó-
zunk, kik önzetlenül fáradoznak a kel-
lemest a hasznossal kötve össze.

A dalosversenyről hazaérkezett
Zágoni Dalkör ünnepélyes fogadta-
tása Zágonban. A II. országos Dalos-
versenyen, amely ez évben Marosvásár-
helyen szept. 6—8. napjain zajlott le, a
„Zágoni Dalkör” a III. b. csoportban az
első díjat — egy gyönyörű ezüst babér-
koszorút nyert. Ezzel a szép kitüntetés-
sel érkezett meg f. hó 9-én szerdán este
a nagyborosnyói állomásra a testület,
ahol már a nagy számban összesereglett
nép várta s lelkes éljenzéssel fogadta a
dalosokat. Innen vonult be szépen fel-
virágozott fogatokon Zágonba a dalárda,
ahol a kivilágított község háza előtt örö-
ujongás és szünni nem akaró éljenzés
közt fogadta a lakosság a dicsősége
aratott dalosokat. A Dalkör jellegének

eléneklése után András József plébános a község nevében, majd özv. Baka Antalné urnó a Nőegylet nevében közvetlen megható szavakkal üdvözölték a Dalkört, amelyre Szóts Albert elnök költői melegséggel válaszolt és megköszönte a szíves támogatást és eme nem várt kellemes fogadtatást. Erre a Dalkör a cigányzene hangjai mellett, a tömeg kíséretében, bevonult a községháza nagytermébe, ahol már a tiszteletükre rendezett ünnepi vacsora várta őket. A banketten több pohárköszöntő hangzott el, melynek során Albu Gyula községi jegyző a Dalkörre, annak érdemes munkás vezetőire, tagjaira, Szóts Albert elnök a Dalkör pártoló tagjaira, barátaira és jóakaróira, Székely F. István a Dalkör éremekben megőszült alelnökére Csúsz Tamásra és e bankett áldozatkész rendezőire mondottak pohárköszöntőket. Közben a Dalkör egy néhány szép daft énekelt, melynek végeztével a fiatalok, sőt még az öregek is táncra perdültek s igazi fiatalos frissességgel ropták a késő éjjeli órákig a szép magyar csárdást.

MEZŐGAZDASÁG.

A sok eső és a talaj.

A sok eső s a termőnövényeink közt levő érdekes kapcsolatot a legtöbb gazdálkodó ember megfigyelte. Az okokat s a megfigyeléseket azonban csak nagyon kevesen tudják igazi összhangzásba hozni.

Érdekes is az emberi természet! A szárazság idején folytonosan az esőért imádkozik! Igen, mert megfigyelte, hogy a talajnak nedvességre van szüksége, hogy a földben felhalmozott növény tápláló anyagok feloldódhassanak s így módon tényleg táplálkozásra alkalmas alakba kerülve, a gyökerek útján felszívódhassanak a növény testébe.

E megfigyeléseknek szinte ellenmondani látszik, hogy miért baj a sok víz, miért akad meg a növény fejlődése, vagy éppenséggel miért pusztul el a növény sok esőben!

A legtöbben azzal iparkodtak s iparkodnak magyarázni, hogy a sok csapadék a felső termőtalaj tápláló anyagát feloldja és a mélyebb szintekbe szállítja le s így mintegy kilugozza a talajt.

Ennek az indokolásnak részben van igaza a lejtős területeknél, de átlagos, szintes helyeken mindenki megfigyelhette, hogy a legnagyobb esőzések után is milyen vékony aránylag az a felsőréteg, mely igazán átnedvesedik!

Igy tehát a hosszantartó bőséges esőzések káros hatását másban kell keresnünk.

Az újabb kutatások vezettek rá a talajbakteriumok fontos szerepére s ezeknek

a létével kaptunk elfogadható magyarázatot sok talaj-jelenségre.

Az esős idő alatt, a felporhanyított talaj felső színe eliszapolódik s a beszívargó víz a legkisebb lyukacsokat is eldugja és a talaj belső részét a levegőtől teljesen elzárja. Levegő nélkül a talajnak azok a hasznos baktériumai, melyek a trágyát oldhatóká változtatják, nem tudnak megélni, elpusztulnak!

Tehát e hasznos baktériumok elpusztulásával megszűnik a talajban folyó átalakító munka s így a vizállotta, nedves helyek növényei elszáradnak, kisárgulnak s végre táplálék hiányában elpusztulnak (pedig jól trágyázott lehet a föld!).

Ezzel ellentétben pedig ép a baktériumok másik csoportja szaporodik el nagyobb mértékben, melyek a levegő oxigénje nélkül is megélnék, mert a talajban levő oxigénes vegyületeket tudják megbontani. Ezek tehát nemhogy szaporítanak, hanem még ellenkezően a növényvel szinte versenyezve fogyasztják a felszívódásra alkalmas készletet.

A hasznos baktériumaink elpusztulását elősegítik még a nedves helyeken elszaporodó apró állatkák, az u. n. vég-lények, melyek nagyrészt baktériumokkal táplálkoznak.

Ezek már rövid idő alatt úgy elszaporodhatnak a talajban, hogy valóságban nyüzsögnek — a nagyító üveg alatt vizsgálva — egy mákszemnyi csepp vízben.

Az igaz, hogy viszont a száraz idő beálltával ők is elpusztulnak, mert életfeltételük, a víz eltűnik. Megfigyelt dolog, amit most már az elmondottakból meg is érthetünk, hogy az ilyen vizállós helyek a következő évben jobban teremnek. (E kis állatkák milliárdjai jó trágyát adnak a jövő évre!)

E megfigyelések viszont arra is magyarázatot adnak, hogy miért jó az eliszapoló felső kérget a konyhakertekben felpuhítani!

Nemcsak azért, hogy a talaj nedvességének az elpárologását megakadályozzuk, hanem azért, hogy a levegőnek a talajba való bejutását s így a hasznos baktériumok elszaporodását elősegítsük.

Ezért kell gondoskodnunk a hosszas esőzések után kapás növényeink újabb megkapálásáról. Nem kell ezt a költséget sajnálnunk, mert ez lesz döntő hatással a termés képzetére.

Bányai János.

Temesvári állatkiállítás. Október 4—5-én tartották meg Temesváron az állatkiállítást, melynek sikerét nagyban emelte a királyi család és több miniszter látogatása. A kiállításon az első épületben házi szárnyasok és különböző fajtagabok voltak kiállítva, míg a másodikban a vadászati kiállítás szebbnél szebb tárgyai foglaltak helyet.

A kiállításon méhészeti kiállítás is volt az állatbetegségeket is szemléltetve, valamint az állati termékek ipari feldolgozását is. Gyönyörű szarvasmarhák és lovakat mutattak be, melyek a bírálóbizottság arany, ezüst, bronz érmekkel, elismerő oklevelekkel pénzzutalmakkal díjazott.

A „Fauna“ őszi kiállítása. A Faunakolozsvári kis állattenyésztő társaság október hó 18—20-án, Kolozsváron Vágóhid melletti téren kiállítást rendezett. A kiállításon különösen szép anyag fogott bemutatni a külföldről behozott fajbaromfiakban.

Mennyi cukrunk lesz az idén. Az idei 120.000 vagon cukorrépa termésből 14.000 vagon cukor várható. Ez a mennyiség a belföldi szükséglet bőven fedezi, sőt kivitelre is maradjon 3000 vagon. Mint értesülünk, a cukorárak nem változnak.

Vadászati ügyek. Az utóbbi napokban a földművelésügyi miniszter több rendeletet adott ki, melyek a vadászatrészeire igen fontos tudnivalókat tartalmaznak. Az egyik rendelet szerint folyókra csak október 31-től lehet vadászni. — Megtiltja a nyulakra vadászatot szekérről, lóhátról, vagszánról. A nemes kócsagra való vadászat bizonytalan ideig tilos. A hajlék vadászatokról is intézkedik a rendelet, mely szerint egy vadászati szezonban csak egy hajtóvadászat tartható. Ugyanezen vadászterületen körvadászat csak egyszer tartható a vadkamara kivételével, hol egyáltalában nem szabad vadászni. Aki vétenek e rendelet ellen, szigorú büntetésben részesülnek. A vadászigazolványukat bevonják és vadászterületet sem bérelhetnek.

A penészes gabonától elhulló a szárnyasok. Többfelől kapunk kérdézősködések arra nézve, hogy nedves helyen megdohosodott gabonamint a buza, árpa és kukorica, alkalmas háziszárnyasaink etetésére. Erre vonatkozólag szakemberektől kapjuk az értesítést, hogy különösen a dohos kukorica nagy veszedelmet jelent háziszárnyasainkra. A penészes maggal táplálkozó baromfi hasmenést kap és rendszerint pusztul, miközben belső szervei nagymérvű elköszvényesedésnek esnek áldozatul. Ha az így elhullott állatot fölborcoljuk, akkor a belszervek és a hasüreg hártájában gipszszerű bevonatot találunk, mely a köszvényt okozó gyülemledékek rakódásából származik. A vizsgálat megállapították azt is, hogy a kukoricanak tápláló anyagaiból a dohosok között méreg keletkezik, ez a méreg baromfi veséjét lassanként megöli és köszvény a vese beteges működése miatt fejlődik ki. Ha a dohos magvakat

SZÖVETKEZET.

Ébredjünk teendőinkre!

„Segíts magadon, az Isten is megsegít!” Ennek az igazmondásnak megtestesítői a községek gazdasági életében a szövetkezetek, mert igazi céljuk a kölcsönös segítés. Első helyen áll a hitelszövetkezet, mely a kölcsönös segítséssel kívül a takarékosagra és a tőkegyűjtésre példát mutató intézmény.

A világháború igen sokat ártott a hitelszövetkezeteknek. A pénz értékének a leromlása a legtöbb helyen maga után vonta a szövetkezetek megbénulását is. De hála az Istennek, teljesen nem semmisültek meg, amint a „Magyar Nép” folyó évi augusztus 8. számában Dr. F. I. cikkéből olvastuk Románia területén 1924 végén 298 szövetkezet volt a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetsége kötelékében.

Ez a szám azonban, a magyar községek számához viszonyítva, oly kicsiny, hogy önkénytelenül felvetődik a kérdés: Szüksége van-e ma a falvak lakóinak a hitelszövetkezetekre és ha igen, mi az oka, hogy oly kevés a számuk?

A háború alatt a falusi gazdák a legtöbb helyen kilizették tartozásaikat. Nehány könnyelmű embert leszámítva, a gazdák között nagyobb kölcsönre szoruló alig akadt. A hitelszövetkezetek pénzeiket kihelyezni nem tudták. — A helyzet, sajnos, nagyon megváltozott. A minden vidéken pusztító elemi csapások, állatkárok, a nehéz gazdasági viszonyok miatt, kisgazda társadalmunk ismét kénytelen kölcsönhöz folyamodni, az adósok száma napról napra szaporodik. Míg a kölcsönre szoruló városi ember a bankokat kéznél kapja, addig a falusi gazdának, ha jól működő hitelszövetkezet nincs a községben, sokszor 3—4 napot is városba járással, lótasfutással kell előltenie, míg valamelyik bankból kölcsönt kaphat. A városi bankok vezetői nem ismerik anyagi viszonyait, kénytelen telekkönyv másolatát, anyagi helyzetét igazoló iratát beszerezni, ami mind tetemes kiadásal jár. Ha a városi bankok a kölcsönök után nem is számítanak magasabb kamatot, mint a hitelszövetkezetek, akkor is sokkal drágább a pénzük, ha felszámlik azt a sok idővesztést, ami a kölcsön megszerzésével és törlesztésével jár. A hitelszövetkezetek általában kisebb kamattal mellett folyósítják a kölcsönöket, mint a városi bankok, mert kezelésük kevesebbe kerül és céljuk nem a tőkegyűjtés, hanem a tagokon való segítés.

Egy jól működő hitelszövetkezet a község gazdasági életében, ha csupán kölcsönök kihelyezésével és betétek

kezelésével foglalkozik, rendkívül hasznos intézmény, nemcsak azért, hogy kielégíti a hitel igényeket, hanem azért is, hogy a kölcsönök után fizetett kamat a község lakóinak a tulajdonában marad.

Erkölcsei haszna pedig abban áll, hogy bármilyen kis összeget kamatozásra elfogad, ezzel a takarékosagra és tőkegyűjtésre szoktatja tagjait. Erre pedig ma nagy szükségünk van.

Ha az elmondottakat fontolóra vesszük, bátran állíthatjuk, hogy ma minden községnek szüksége van hitelszövetkezetre, még pedig olyanra, melynek mindenki tagja.

A legtöbb községben a közöny, a nemtörődomség a legtöbb oka annak, hogy nincs hitelszövetkezte. A másik ok a vezetéstől, a munkától való félelem. A tőkehányt nem említhetem, hisz a kisebb községek, melyek egymás szomszédságában vannak, közösen alakíthatnak szövetkezetet; 50—100 L. tüzletrészt pedig ma a legszegényebb ember is jegyezhet, minden nagyobb megerőltetés nélkül. Csak egyetértés, közakarát szükséges, az alapítókét elő lehet teremteni.

A községek vezetőire, az értelme sebb gazdákra hárul a feladat, megtörni a közönyt, érdeklődést ébreszteni ezen hasznos intézmény iránt, hogy jelenlegi számuk megsokszorozódjék. A vezetéssel járó munkától nem kell félni, hetenként ha egy pár órát ráldozunk, könnyen el lehet végezni. A könyvelés nagyon egyszerű, aki írni, olvasni és számolni tud, kevés gyakorlattal az összes könyvelői teendőket elláthatja. A szövetkezetek központja a „Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetsége” Cluj—Kolozsvár, Strada Minerva No. 3. az évi zárszámadásokat, mérlegeket stb. ellenőreivel összeállíttatja s mindenben erkölcsileg és anyagiilag támogatja. Ott, ahol szövetkezetet akarnak alakítani, forduljanak bizalommal a Szövetséghez, készséggel ad utalgatást, ha szükséges kiküldi szakemberét, ki az összes előmunkálatokat elvégzi, a könyveléshez az utasításokat megadja.

Egyesülésben az erő! Ezt az igazságot hangoztatják ma mindenfelé. Ne maradjunk csak a szavaknál, lépünk a tettek mezejére, egyesítjük szétforgatott gazdasági erőinket a szövetkezetekben, mert eredményt csak így tudunk elérni. A gazdaságilag erős népek fejlett a kulturája is és a népek versenyében megállja a helyét.

Az őszi és téli a legalkalmasabb időszak a szövetkezeti eszma terjesztésére a falvak lakói között. Fel a munkára, segítsünk magunkon, hogy velünk legyen Isten segítsége!

(Székelymuzsna.) Szabó Mózes.

használnjuk, az állatok már egy forgása alatt belepesztulnak. A etetésnél sokkal tovább bírják a asok a dohos magvakat, mert köz- egyébbel is táplálkoznak. Az ide- hozó kísérletek azonban arról ad- rít, hogy a szabadon járó barom- am bírják tovább egy hónapnál a zeresen adagolt dohos magvakat.

Kukorica kiállítás. A kukoricának sok fajtáját tenyésztik sokszor vidékeken is, amelyek nem alkal- az elfajított kukorica terme- Az erdélyi Gazdasági Egyesület nyitarmelési szakosztályának leg- ülésén Péter Béla dr. indítvá- elhatározták, hogy ez év őszén a jövő tavasz folyamán kukorica ist rendeznek a termelt fajták meg- és helyes irányban való tovább- és módjának megjelölése ér- en.

gyógyítható a száj és köröm- Westring dán állatorvos hosz- kísérletezés után feltalálta a száj- örmőfájás biztos gyógyításának A gyógyszer dr. Walbum szere szerint fémsókból készül.

Állatár.

állatvásárokon a helyzet ugyanaz, a gabonapiacon. A magas árak, váмок és fuvar mellett a marha- lunk ellanyhult, mert a 24—34- gyant bevásárlási ár, amihez még hozzá- andó az óriási vagonszerzés, 50%-os exportfuvartöbblet, a zabban igen tekintélyes egyéb költsé- teljesen elvették a romániai piac- külföldi vásárlók kedvét. A sertés- és is káros hatással van a nagy- illeték és a tetemes szállítási- g, de a sertéskivitelünk mégis igen- Csehszlovákia felé. Általános- árak egyébként a következők: samarha 24—30, hizlalt áru 30— zedett, beállítani való sertés 32— hizlalt sertés 40—45 lej élősúlyban rammonként.

Szentgyörgy. Export ökör 28, 44, Igás ökör 20 lei élősúlyban rammonként. Ló darabja 10.000— 0 lejjig.

Szekelyudvarhely. Export ökör 28- ősúlyban kg-ként. Igás ökör párja 23 000, ló párja 12.000—30 000 lei. élősúlyban 28—30 lei kg-ként. kérjük olvasóinkat, hogy a lakó- on, vagy hozzájuk közel eső- gekben tartott vásárokon elért- velünk tudatni sziveskedjenek, a piacokról teljes és hű jelenté- adhassunk.

szárlásainál saját érdekében- ndig hivatkozzék a lapunk- olvasott hirdetésrel

Lejött a hiteleszövetkezetekhez.

Ma-holnap betakarodik a mező. Eljönnek a hosszú őszi, téli esték és kétségtelesen, hogyha a jószág ellátása ad is dolgot, no meg az erdőre is ki kell menni, fát vágni, bárhogy fűj is a téli szél, a falusi embernek mégis csak kevesebb dolga van, mert a napfelkelte nem kapja őt a határban, no meg a hosszú téli napokon el lehet a kandalló mellett pipázgatni, vagy a sógorral és komával el lehet beszélgetni a világ folyásáról.

Én sokszor elgondolkozom azon, hogy a hosszú téli napokon, mikor kora délután beáll a sötétség, mit csinál ilyenkor a falu.

Ezekre a téli napokra akarnánk egy kis programot adni és szeretnők ebbe a munkába szövetkezteinket is belekapcsolni, mert nem tudjuk elégszer és eléggé hangsúlyozni, hogy szövetkezteinknek nem szabad megelégedni a hitelnnyújtással, hanem bele kell kapcsolódnunk a tagjai gazdasági munkájába és foglalkozniok kell a tagok kulturális életével is.

Ha eljönnek a hosszú őszi és téli délutánok és esték, önmagától adódik, hogy ilyenkor a falu népének saját kulturális művelődésével kell foglalkoznia.

A különböző daloskörök ekkor foglalkozhatnak tagjaikkal, különböző gazdasági és ismeretterjesztő előadások tartathatók, úgyszintén tanfolyamok házi ipar tanítására aszerint, hogy melyik házi ipar művelésének tárgyi feltételei vannak meg valamelyik vidéken. (kosárfonás, csipkeverés vagy más női munka).

Én nem tudom megérteni, mi akadály lenne annak, hogy a szövetkezet igazgatósága, egyetértve a falu lelkészével vagy tanítójával, ezeket a kérdéseket megbeszélje és valamilyen formában megvalósítani megkísérelje.

Mi akadály volna pl. annak, hogy szövetkezteink a tél folyamán házi ipari foglalkozások megtanítását programjába vegyék, vagy hogy pl. a tél folyamán

gazdasági ismertető előadásokat tartsanak a gazdasági élet gyakorlati kérdéseiről, melyekkel emelnék és nevelnék a falusi nép gazdasági tudását és közveve megerősítenék a népet a gazdasági küzdelemre.

Hiszen százával adódik a kérdés, melyek megismertetése és megvitatása nevelné népünk gazdasági kulturáját. (Csakhogy egy párat említsünk meg: Mély szántás, gazdasági gépek, műtrágyázás, állatbetegségek, méhészet, házi ipar, helyes építkezés stb.)

Én azt hiszem, ennek semmi más akadálya nincsen — mint a lélek hiánya. Reméljük azonban, hogy lassanként felverjük szövetkezteink vezetőségét és megindul a szövetkezeti élet ebben az irányban is.

Annak jeléül, hogy a Szövetség szívesen áll e téren is a szövetkezetek támogatására, a Szövetség felajánlja közreműködését, hogy gazdasági előadások, vagy házi ipari tanfolyamok rendezése végett az Erdélyi Gazdasági Egyletet, vagy más illetékes hatóságot megkeres és megkapja a kapcsolatot, hogy szövetkezteink esetleg ily irányú megkereséseit teljesítse és ebben az irányban is beindítsa a munkát. Vajha szavunk ne lenne a pusztában elhangzó szó! Dr. F. J.

Géphajtó köteleket

kenderből és manillából,
malomhevedereket,
transzthevedereket s mindenféle gazdasági köteleket és zsinórt gyárt és szállít

Cosma János

kötélgyártó

Cluj—Kolozsvár,

Str. G. Tamaş (Galamb-u.) 14.

IPARI ROVA

Már a tanonciskolákra is sorkerül A kolozsvári kereskedő társulat a fenntartott kereskedő tanonc iskolában megszüntették a magyar tagozatát. Az alsófoku kereskedő tanonc iskolában anélkül, hogy különösebb feltűnést keltenek volna, már évekkel ezelőtt hozzáálltak a magyar nyelv kiküszöböléséhez, úgyhogy először a legalsó osztály magyar tagozatát szüntették s azután a legnagyobb csendben tovább folytatták az alakítást. S az idén tanévben már csak román nyelvű tanítás lesz a kolozsvári kereskedő tanonciskolákban, pedig a tanulók túlnyomórésze magyar nemzetiségű. A megemlékezett kereskedők szava ahhoz volt elég erős, hogy a páratlan szeméret a nyilvánosság elé vigye.

A temesvári kisiparosok új színháza. A temesvári kisiparosok a román imperium beálltakor egyesületbe tömörültek, mely azóta az iparosok anyagi és erkölcsi érdekeinek előmozdítására figyelemreméltó tevékenységeket folytat. Most pedig több mint két millió lejes színházat vásároltak, melyet már ismét alakítottak az iparos színház céljaira megfelelően. Gyönyörű olvasó és rakozó helyiségeket rendeztek be az emeleten, a földszintet pedig ipari kiállítás céljaira alakították a tökéletesség, fejlesztésére ez nyára üdvös hatással lesz.

Fakivitelünk. Egy most megjelent kimutatás szerint 1919. óta Romániából 724 814 vagon fát szállítottak ki a földre. E hatalmas mennyiségből több volt a tűzi bükkfa és a gyertyafenyő deszka. A kivitt fa értéke 9 ezer millió 744 ezer lej volt.

Fapiac. A puhafaáruban a kereslet elég élénk és tartósnak látszik. A külföldi kereslet kissé elhűlt, azonban a görögök, továbbá Palesztina egyre nagyobb sárlól lesznek Erdélynek. A magyarországi puhafaárak a következők: első osztályú áru 1200—1300, asztalos 1900—2100, lécs és zárlecs 1500—1600, ládaáru 12 és 24 milliméteres 1200—1300 lei köbméterenként.

„ZEUS”

Cím: Cluj—Kolozsvár, Str. Regina Maria (volt Deák Ferenc-u.)

Erdély legnagyobb férfi- és női szövet gyári lerakó

Raktáron tart nagy választékban gyári áron mindenféle bel- és külföldi elsőrangú szövet és bélésáru

MULATTATÓ

Kiáltó Szó.

Sokan vagytok már festvéreim,
Számotok meghalad tizenötezeret,
Kik megértéssel fogadtátok
A felétek nyújtott baráti kezet.

Tizenötezer család várja
— Hat napja szorgos munkában fáradt —
Hogy lelkét Isten igéje mellett
Magyar Nép frissítse fel vasárnap.

Úgyes bajos-dolga hogyha két,
Testvéri szívvvel adjon tanácsot;
Ápolja, ami drágább mindennél,
Mit megőriznek a hagyományok,
De nekünk kell kivédni a száz veszélyt,
Kik örököltük, s egykor át kell adnunk
Fiainknak az apáink nyelvét.

Sokan vagytok, de hol van a főbbi
— Ennyien volnánk csak magyarok? —
Kiket a tomboló viharverés
Ezen a drága földön hagyott...
Aki, ha külön útra térnek,
Könnyebben veszítik el a célt;
Szétszéledt nyáját senki sem sajnál
És elfelejlik, hogy valaha élt...

Kiáltó szóval táborba hívunk
Mindenkit, aki minket megért,
Könnyes sorsnak jobb jövőjét kívüni
Harcba szólítunk minden festvért!

Mael Ferenc.

A régi magyar zene emlékeinek összegyűjtése.

Mióta az új magyar zene *Bartók* Béla és *Kodály* Zolán zenéje, Európa minden országában hódoló fogadtatásra talált, azóta nemcsak nálunk, hanem világszerte fokozott érdeklődés fordul a régi magyar zene értéke felé.

A magyarság régi zenei kincsének java a régi népdal; az a népdal, mely küzködő és meddő évszázadokon át egyetlen életnyilvánulása és fenntartója volt a magyar zenei gondolatnak, melynek sokáig, idegent uraló korszakok rendjén, egymagában kellett egy egész kulturát hordoznia és mentenie. Ezért a magyar kulturában többet, nagyobbat jelent a népdal világa, mint a nyugati kulturákban. A régi énekes költészet, főként a 16., 17. századi magyar lantos költészet szenvedélyes és forró világának legnemesebb értékei maradtak itt meg sérteitlenül, mint valami elsüllyedt világ virágai a mélység kristályaiban. A műdalt felszívta a népdal s ami oda-fenn elveszett, új életre kelt a mélyben. Ez az egész világ, a régi magyar zene világa, csak most bontakozik ki előttünk, mikor a népdal anyaga *Bartók* és *Kodály* kiadásaiban, az első európai színvonalu, szigoruan tudományos ma-

gyar népdalkiadásokban, lát napvilágot.

De a népi zene roppant kincse mellett még egy része van a magyar zenei múlt anyagának: a történeti adatok anyaga, a feljegyzett (kézirat) és nyomtatott régi magyar dallamok. Feljegyzésekben nem vagyunk ilyen gazdagok. Ezt az anyagot, melynek pedig szintén nagy a fontossága, eddig még megközelítőleg sem sikerült a maga teljességében összállítanunk. A munkának sok nehézség állott és áll ma is az útjában.

Egyik az, hogy a fejlődés maga szakadozott vonalu, egyenetlen s nem áll világosan előttünk. Mindig újra indul mindig előlről kell kezdődnie, anélkül, hogy nagy eredményekig juthatna: ez a régi magyar zene küzdelmes útja. 1800 előtt, tehát mielőtt az újabb kor irányzata kialakulna, hat ilyen kezdeményezést követhetünk nyomon:

1. a történeti éneket (16. század), melynek zenei anyaga, úgy látszik, jelentékeny részben átolvadt az egyházi népénekbe; a népi énekekkel való szoros kapcsolatát *Kodály* mutatta ki egy alapvető tanulmányában („*Árgirus* nő-tája”);

2. az egyházi népéneket, mely az énekeskönyvekben (kath. énekeskönyvek 1651, prot. énekeskönyvek 1761 óta) aránylag teljes anyagában maradt ránk;

3. 17. századi kéziratok (kódexek) hangszeres zenéjét (*Kájoni*- és *Vietórisz*-kódex; táncdallamok és virágénekek átiratai virginálva);

4. az egyházi műzene néhány emléket (*Kájoni* János, *Eszterházy* Pál művei);

5. a 18. század világi énekét (diákdalok stb.: a „*Metodiárium*”-ok anyaga);

6. az újabb tánczenét (verbunkos) 1790 óta. *Ebből a hat csoportból ma még jóformán egy sem áll előttünk lezárt fejezet gyanánt.* Mikor ma, egyes elszórt kiadások (*Mátray*, *Bartalus*, *Seprődi*) után újból időszakos lett a régi magyar zenei emlékek egyetemes, szigoruan tudományos kiadásának terve, a munkát az anyag lehetőleg teljes egybeállításán kell kezdenünk.

*Erdély a régi magyar népzene terén uralkodóan fontos helyet foglal el, mert népzenejében legtisztábban őrizte meg a régi magyar ének stílusát. Feljegyzett régi zenei anyag azonban, ha a *Kájoni* János nevéhez fűződő kézirat gyűjteményt nem tekintjük, aránylag kevés került elő könyvtáraiból. Pedig valószínűleg itt is sok adat lappang, hiszen a fejedelmi udvarnál és az udvarházaknál kétségkívül sokat énekeltek és muzsikáltak és valószínűleg akadt, aki a dallamokat a maga mulatására*

esítés. A kolozsvári csizma-
török ipartársulata elhatározta, hogy
ber elsejétől kezdve szerdai napo-
is árul kész csizmákat a csizmadia-
ben.

árak. Az üzlet a készbőrpiacra
ndult. Főleg külföldi finomárúk
lekele és barna zsirosbőrök iránt
nagyobb érdeklődés. Az ingadozó
viszonyokra való tekintettel a
dí eladási árak naponként változ-
Vache croupon 200—220, vache-
110—130, hasszél 95—115, lábas-
145—160, kipsztaipbélés 180—200
230—260, talpbélés hasszél 170—
boxcalf belföldi 60—75, külföldi
90, színes boxcalf belföldi 85—95,
dí 115-128, marha box 65 72. fekete
reaux 80—115, színes chewreaux
130, chewreauxlakk 110—130,
wreaux 40—50, churette bel-
35—40, külföldi 45—50, fekete bőr
300, barnabőr 300—350, vikszos-
200—240, csereshasítás 100—
gépszij 300—350 lei.

női ipariskola *Dicsőszentmár-*
tan. A dicsőszentmártoni polgári
iskolával kapcsolatosan, folyó évi
ember hó elsején *továbbképző, fe-*
remű- és felsőruha varró tanfolyam
meg, szaktanárno vezetése mellett,
avarráson kívül a női kézimunka
en fajtát: rece, klöpli stb. tanítják.
n nyelvet, magyar irodalmat és raj-
polgári iskola tanárai tanítanak heti
órán. Felvehetők a polgári iskola
osztályát végzett, vagy ennek meg-
műveltségű növendékek, nemzeti-
különség nélkül. Tandij havonként
lei. Felvételre a polg. isk. igazgató-
nál lehet jelentkezni október 15-ig.
k a lelkész és tanító urakat, tudas-
zt a hirdetést községükben azok-
leányokkal, akik a tanfolyam vég-
e alkalmasak volnának.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság.

Cluj—Kolozsvár, Piața Unirei
(volt Mátyás Király-tér) 7.

Alaptőkéje: 25,000,000

Tartalékok: cca 24,200,000

Hely: Dézen, Dicsőszentmártonban, Gyula-
városon és Marosvásárhelyen. Affiliált
intézetek: Alsófehérvármegyeyel Gazdasági
és Takarékpénztár R.-T. Nagyenyed-
vármegyeyel Takarékpénztár
és Torda Udvarhelymegyeyel Takarékpénz-
tár R.-T. Székelyudvarhely.

Utak: vasúti állomás mellett. —
Hitelt elfogad, váltókat leszámít, át-
utakat teljesít. — Mindenféle bankszerű
művelet előnyösen végez. — Rafe deposit!
Engedélyezett devizahely!

kótára szedte. Főként olyan, 17., 18. századi (egyházi és világi) énekgyűjteményekre gondolunk, melyekbe, ha kezdetlegesen is, kótát is belejegyeztek. Az ilyen kéziratos gyűjtemények (amilyenekből — a 18. századból és a 19. század kezdetéről — több akad a budapesti Nemzeti Múzeum és a Tud. Akadémia, de még számosabb a sárospataki ref. főiskola könyvtárában) egyedüli megőrzői a 18. századi magyar énekek s a kuruckori daloknak is. A 18. század magyar táncáról pedig — 1790 előtt — mindeddig egyetlen kótás feljegyzést sem ismerünk! Ha a ma ismeri adatok birtokában áttekintjük a régi magyar zene anyagát, megdöbbennek a nagy szakadékok, melyek az egyes kezdeményezéseket, nekiindulásokat egymástól elválasztják.

Ezen a téren is sok adatot és utbagyitást kell Erdélyről várnunk. Ezért azzal a kéréssel fordulunk e sorok olvasóihoz: ha birtokában vannak eféle régi kótás feljegyzéseknek vagy tudnak ilyenekről: közöljék velünk, esetleg küldjék be egy időre a szerkesztőségnek. Szolgálatot tesznek vele a magyar zenetörténeti kutatás ügyének s az egyetemes, még megírandó magyar zenei kulturtörténetnek is.

Dr. Szabolcsi Bence.

Péter és Pál.

Volt egyszer két testvér, akiket úgy hívtak, hogy Péter és Pál. Péter gazdag volt, Pál szegény, de minél gazdagabb volt amaz, annál fukarabb is lett. Szegénnyel jót nem tett soha, kutyáit uszította a koldusra. Testvérét nem szerette, azért a szegény Pál egy napon ellandult világgá szerencsét próbálni.

Hosszu vándorlás után egy vendéglőbe ért el, ahol tizenkét fiatal ember ült az asztal körül. Odakünn kemény hideg volt, Pálnak meg rongyos ruhája, hát persze hogy didergett a telkemadta. Az ifjak megsajnálák, maguk közé ültették és egyikük — a kinek ráncos és savanyu volt az arca — megkérdezte tőle:

— Mit szólsz az időhöz, atyafi?

— Mit szóljak? — mondta Pál. Minden hónapnak megvan a maga kötelessége, amit a természet reá rótt. Ez ellen nem lehet szólni és ne kívánjunk mást, mint ami van. Ha hideg van, ad az Isten fát, hogy befűtsük szobánkat, a forró nyári nap ellen pedig hús árnyékot.

— Okosan beszélsz — mondta a ráncos képű férfiú. — De azt csak nem tagadhatod, hogy a március bizony kellemetlen fickó, ezzel a sok esővel hideggel és szélviharral?

— Ejnye, de leszólod azt a szegény

márciust! — mondta Pál. — És teljesen megfeledkezel arról a sok hasznról, amit ez a hónap hajt: Hiszen ő előhírnöke a virágbontó tavasznak és ennek kedvéért csak eltűrhetjük az idő egy-két kellemetlenségét.

A ráncos képű ifjunak tetszett ez a felelet, mert ő maga volt a március, a ki testvéreivel, a tizenegy hónappal a vendéglőbe betért. Jutulmul egy szép kis ládikát adott Pálnak.

— Vedd el ezt. Ahányszor valami kívánságod van, nyisd ki e ládikát és benne fogod találni azt, amit kívánsz.

Pál szépen megköszönte az ajándékot feje alá tette a ládikát és elaludt. Másnap hajnalban elbucszott a tizenkét hónaptól és utnak indult.

Alig ment néhány száz lépésnyire, megállt, kinyitotta a ládikát és így szólt:

— Éhes vagyok, enni szeretnék!

Azonnal pompás ebéd termett előtte. Így teljesült minden kívánsága és az okos Pál szép ruhában, gyönyörű kocsin és sok cselédséggel érkezett haza. Ott rögtön házat, birtokot és sok földet kívánt magának — ez is meglett.

Nemsokára olyan gazdag ember volt, hogy bátyja, a zsugori Péter majd megpukkadt az irigységtől. Mikor a csodaládika történetét meghallotta, ő is ellandult szerencsét keresni.

Mint Pál ő is elért a csodavendéglőbe és szóba állt a ráncos képű ifjúval. De mivel Pál nagy bölcsen elhallgatta, hogy mit felelt a hozzá intézett kérdésekre, Péter amugy istenigazában leszidta a márciust. Elmondott minden rosszat arra a szegény hónapra és ami jó van benne, azt is letagadta.

Mikor elmondta mérges mondokáját, szépen lefeküdt aludni, mint aki jól elvégezte dolgát. Másnap reggel elbucszott a tizenkét hónaptól és ekkor a március egy szép botot adott neki, ezt mondva:

— Ahányszor valamire szükséged van, vedd elő ezt a botot és csak annyit mondj: adj nekem százat! — és mentest megkapod, amit kívánsz.

Jó. Péter boldogan megköszönte az ajándékot és haza ment. Otthon bezárkózott a szobájába, nehogy valaki meglássa azt a sok pénzt, amit ő mindjárt kapni fog. Aztán ráparancsolt a botra: *adj nekem százat!*

No hiszen lett is erre nemulass! A bot nyomban engedelmeskedett és fűrgén táncolt a jajgató Péter hátán. Ugy elagyabugyálta ökelmét, hogy végre torka szakadtából ordítani kezdett. A nagy kiabálásra előjött Pál és megállította a bot működését azzal, hogy kinyitotta a ládikáját. Aztán így szólt:

— Így jár aki zsugoriságból keresi az emberek és szellemek kegyét!

Lőrincz Rezső.

Basa és a kutyája története.

Az Urnak 1566 ik esztendejében Szolimán irtózatoss hordái ott rostokoltak Szigetvár vára alatt. Rostokoltak mert hiába való volt minden támadás és erőfeszítésük, a vár hős védői minden támadást véresen visszavertek. Zrínyi Miklós szigetvári kapitány megadást kérő török követeknek kezen kijelentette, hogy inkább az utolsó emberig védi a gondjaira bízott várat, de a hitetlenek seregének azt nem adja.

II. Szolimán, mikor ezt a követet tudtára adta, a követet lecsukatta, előbb talpára ráverette az őt megillető huszonötöt és azután kiadta a rendeletet az általános ostromra. A fegyvernagyságu dobok megperdültek, a siviázsiai kürtök megszólaltak, a hadtömött sorokban La Allah, il Allah orditással megindultak a halálba. Mivel az nem is várostrom volt, hanem halál bő aratása. Zrínyi katonái megálltak az oroszlánok harcoltak, a várfalak tömegesen hullottak alá a janicsárok akik meg sem álltak Mohamed tiszteletétől világi hetedik paradicsomáig.

Mire a nap lebukott a határhegyek mögé, a támadás vissza volt vert. Szolimán éktelen haragra gyulladt. A százazeres vitézi seregét egy maroknyi csapat megakadályozza az előnyomlásban. Az arcába vér futott, a szíve összeszorult, csontos kezeivel a melléhez kapott és lefordult a lováról. A beglerbég, a pasák és a bégek gyorsan a tábori felcserért küldtek, ki a legértékesebb és egyéb metsző szerszámokért gyorsan a szultánhoz jött, de segítő már nem tudott, mert őfelségét megölték a guia.

A beglerbég, ki rangban a szultán után következett, megvakaratta a fejét és bubját és emígyen szólt:

— Hát rosszkor ment el a mi szegény urunk Mohamed hurikkal a paradicsomába, mert ha a janicsárok megtudják a szultán halálát, vége mindennek, annyifelé indul szét a sereg ahányan vannak. Itt tenni kell valamit.

Tanácskozni kezdtek, melynek végén abban állapodtak meg, hogy a szultán holttestét a sátorban hagyják, a sátor elé pedig egy hatalmas vad szelindó kutyát kötnek, hogy senki a sátorba ne léphessen. S a határozat szerencsés cselekedének.

... Pár nap múlva lóhalálban meghalt Ali, a budai basa s minden áron a szegény ur orcája elé akar jutni. Híre rémitették a kutyával, melyet a beglerbég ur rendelt a sátorra elé, hogy a sátorában senki ne zavarja, a basa főtökos köztalálásra való hivatkozással kért.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Új sorsolásunk.

1. *Tíz sorsjegyünk száma:* 1-5003, 2-5024, 3-5043, 4-5039, 5-5045, 6-5009, 7-5004, 8-5038, 9-5001, 10-5048.

E számok sorrendje megőrzendő, mert az 5001-től 6000-ig beérkezett 1000 új előfizetőnk közül kisorsolt 10 név azokat ilyen sorrendben fogja kapni. A házsorsolás már október 5-én meglesz, nemkülönbén a 200 kisebb nyeresemény kisorsolása is. Minden régi előfizetőnk igyekezzék bár 1 új előfizető bejelentésével e másfélmilliót érő bírtok sorsolásán való részvételhez, illetőleg 10 házsorsjegyünk valamelyikéhez igényt szerezni.

2. 1926-os győnyörű Erdély Magyar

Naptárunkat november hó folyamán teljesen díjtalanul csak annak küldjük meg, aki már 1925-ben előfizetőnk lett s előfizetése 1925 december 31-ig rendben van.

K. M. és K. L. Csikszentdomokos, Á. T. és B. F. Sinfalva, ifj. B. G. Csikszenttamás, T. J. Hadad, V. K. Érszodoró, J. K. B. F. és A. F. Csikmenaság, A. I. H. M., P. S. és B. J. Alsómoród, B. S., B. M., D. S., ifj. A. J. F. I., V. L., Sz. J., Sz. S., Sz. Gy., K. M. Dész, H. I. Tamásd, K. B. Tenke, T. J. M., ifj. Sz. B. Gy., Cs. G., J. M. Magyarzsvát, P. F. és Sz. F. Dicsőszentmárton, B. A. és K. M. Gyergyócsomafalva, M. Gy. Almásalom, B. A. Gátalja, L. A. és R. K. Világos, Zs. M. és B. J. Nagybacon, P. F. és özv. T. Zs.-né Gyalu, B. J. és Sz. G. Harasztos, P. G. Dész, B. J. Ósinka, F. J., K. I. és ifj. B. I. Magyarózd, L. G. és L. F. Déva, G. Gy., G. I., G. M. és Sz. J. Csikkarfalva, Cs. Gy. K., D. I., M. L. Ozsdola, T. J., O. M., Sz. J. és N. S. Alsóárpás, ifj. Kr. J., S. J., B. R., D. M. és Sz. J. Petrozsény, P. J. L.-é és Sz. F. Csikcsicsó, M. F. Nagyvarjas, L. A. és P. B. Á. Gyergyóremete, S. Gy. és P. Gy. Csomakörös, V. Gy., K. L. és Sz. S. Szabéd, S. L. és B. L. Vadász, A. J., P. N. és K. B. I. Sepsibükszád, H. J. és H. G. Székelytomp, B. B. és dr. F. D.-né Vajdahunyad, M. I., B. J. és P. S. Érbogyoszló, G. F. Abrudbánya, B. S. Csokaly, B. J., P. A. és K. M. Brassó, V. V., V. I. Székelyudvarhely, T. J. és M. J. Alvinc, St. A. Parajd, Sz. A. és Cs. J. Hadikfalva, K. J. Sajóudvarhely, R. Gy., Pr. M., B. S. és Sz. J. Zernest, M. A. Petrozsény, S. B. Piskí, Sz. I. Mezőtelegd, B. B., J. Gyer-

gyóremete, N. G. és Sz. S. Aninosza, B. L. Oltszakadát, V. B. Érköbölkut, J. F. Lupény, D. M. Belényes, K. K. Erdőhegy, L. Gy. Kisjenő, Sch. A. Gyulafehérvár, ifj. N. F. és ifj. K. K. Nyomat, M. M. és M. E. Tataros.

Itt felsoroltak az új előfizetőikért, lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálaikat és köszönetünket, bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

W. J. Gilvács. Fogadja kivételes elismerésünket és köszönetünket derék híveivel együtt. — A. I. Balavásár. 10 új előfizető után egy évig ingyen kapja a lapot és a naptárt. — Özv. Sz. S.-né Nagyalambfalva. Levelünk tárgyaltan volt, hisz elutazása miatt lapja már törülve, üdvözet. — B. M. Oklánd Hálás köszönet, lapszámaink kifogytak, hír jött, de a kép kliséhez gyöngye volt, a lapban nem érvényesült volna s ezért elhagytuk. — Dr. S. K. Élesd. Költségünk nem volt, kívánságára nem közöltük. — Cz. F. Nagydoba. Címe javítva, hálás köszönet, a 100 lei bejött, üdvözet. — K. A. Nagykolcs. F. évre még 8 leit kérünk. — B. M. Vulkán. Hátrálék 1925. V. 15-től 60 lei. — G. L. Somkerék. A 100 lei bejött, átadtuk címével együtt a Magyarországnak. — T. S. Tekerőpaták. Hátrálék 1925. I. 1-től 100 lei, újakért hála és köszönet. — G. D. Krasznasándorfalva. Rendben 1926. IV. 1-ig. könyvet a Minerva küldi. — Dr. B. A. Szabéd. Bevezettük, özv. N. L.-né hátráléka 1925. I. 1-től 1. évre 100 lei. — P. J. Tihó. Köszönet, sorsjegyet előre senkinek sem adhatunk, amint hirdettük — van 10 sorsjegyünk, amit a 6000-ik előfizető beérkezése alkalmával 5001-6000 közötti előfizetőink között kisorsolunk. Utóbbi lapszámaink szerkesztői üzeneteiben részletesen olvasható.

T. S. Tekerőpaták. A légyfogó-enyv házi előállítására vonatkozólag válaszuk: 1. 30 rész hegedűgyantát, 19 rész lenolajat és 1 rész sárga viaszát összeolvasztunk. Először a gyantát olvasztjuk meg s ha megolvadt, hozzáadjuk a sárga viaszát, végül a lenolajat. Lehetőleg kerülni kell a túlhevítést, hogy a viasznak csalogató méz szaga megmaradjon. Az elkészült légyenyvet felkenjük papírszalagokra, vagy dobozokba öntjük. 2. 100 rész hegedűgyantából, 50 rész lenolajból 50 rész terpenfinből, 10 rész mézből is készíthetünk légyenyvet. 3. Az első előíratnál leírtakhoz hozzákeverünk még 5 gr. hulladék automobil gummit, mi által az enyv ragadósabb lesz; ha felakarjuk kenni papírra, nem foly le róla oly könnyen, mint az első előírat szerint előállított enyv. Dr. F. Á.

Özv. Sch. Gy.-né Lónyatelep. Hátrálék 44 lei, könyveket a Minerva küldi. — Th. Gy. Érkeserü. Th. Gy. 10, L. J. 68, összesen 78 lei f. évi XII. 31-ig. — Özv. U. J.-né Dabolc. A 100 lei bejött, előfiz. kezdete X. 1. — N. K. Margitta. Hirdetés jön, előfizetőért köszönet, sorsolásba természetesen belekerülnek. — V. A. Kisenyed. Címet megírtuk, lejár 1925. XI. 1-én, f. évre kell még 20 lei, kívánságára adunk megbízható címet jelzett vásárlásának lebonyolítására. — H. M. Homoródszentpál. Világháborúban elesett magyar katonák nyilvántartásával a Tábori Püspökség (Budapest, Ostrom-u.) foglalkozott, szíveskedjék a legpontosabb adatok beküldése mellett ott érdeklődni. — Ifj. Kr. J. Petrozsény. Galambtenyésztésről szóló könyvet nem tudunk küldeni. A galambtenyésztésről szóló tudni-

valókat megtalálják a baromfitenyésztésről szóló szakmunkákban, amelyek a haszonbaromfi mellett a galambokat is tárgyalják legkiválóbb szakmunka ezen a téren. *Budapesti Dürigen: Die Geflügelsucht* című német nyelven megjelent két kötetes nagy mű, melyben igen szép képek is vannak a haszonbaromfiakról, valamint a galambokról is. Magyar nyelven legfeljebb a Budapesti baromfitenyésztési folyóirat ad nevelő utbaigazítást. A magyar szakmunkák, mint *Hrebly Emil* könyvei csakis a haszonbaromfit tárgyalják. Dr. P. B.

Beérkezett és nyugtázni kért pénzek: K. L. Nyárádmagyarós 80, Sz. L. Szilágyvesd 111, Sz. L. Szabéd 500, P. Sz. J. Kisreki 100, Sz. J.-né Magyarlápós 200, Ny. S. Érkeserü 70 (rendben 1926. II. 1-ig), R. S. Margitta 100 (rendben 1925. XII. 31-ig).

Tíró: Cikkéhez hasonló tartalmu közleményeket keresve keressük. A párbeszéd forma ellen sincs kifogásunk. A tájékoztató tulságos használata azonban lehetetlen. Teszi számunkra, hogy cikkét közöljük. A olvasóink az ország egész területéről rendelkeznek s attól félünk, hogy például a szarmegyei gazda meg sem érti azokat a szövegeket és ékezeteket, amiket Ön használ. Élőszóval ezek a kifejezések egész másként festenek s a magyar nyelv eglyelőnye tudvalevően az, hogy használói megdöntött megértik egymást. Írásban azonban másként fest a dolog. *Egy olvasó.* Híradóval, amely szerint Ön körülbelül 300 magánótát gyűjtött össze, nagyon megörvendeztett. Mi ugyan az ideán kiadunk egy darab könyvet Nemes Elemér összeállításában, azért minden anyagot szívesen fogadunk készítenek elé jövő kiadásunk számára. Könyvük, váltsa be ígérését, másolja le és küldje el gyűjteményét.

Tegyük próbára a szerencséjüket, és vásároljanak az erdélyi román sajtószindikátus sorsjegyeiből

Egy sorsjegy ára csak két L.

A húzás visszavonhatatlanul a karácsonyi ünnepek előtt egy héttel, vagyis dec. 16-án lesz megírva. Rendeljük 10, 20, 100 drb. sorsjegyet, hogy a nyeresési lehetőség annál nagyobb legyen.

A nyeresemények a következők:

100.000 Lei
50.000 Lei
10.000 Lei
5.000 Lei

Összesen 5412 pénznyeresemény a Banca Centralanal letétbe helyezve. Sorsjegyek rendelkezhető a pénz és portó előzetes beküldése mellett a

Rudolf Mosse hirdetési vállalatnál.

Cluj, Str. Regina Maria 37.

Sajtósorsjáték jelige alatt.

Simonffy István

mezőgazdasági gépgyár, vas- és rézöntőde
Cluj-Kolozsvár, Str. Avram Jancu (volt
Prássi-utca) 60. szám. — Telefon: 85.

Több mint 50 éve fennáll; készít és raktáron tart földművelési eszközöket: különböző fajtájú ekéket, tallgákat, vasboronákat, szelelő rostát, kukorica morzsolókat, répa és szőlő kavagó gépeket, teljes malom és olajgyári berendezéseket és azok alkatrészeit, különböző közelmű tengelyeket, gyűrűs kenésű csapágyakat, szíjkerekeket és 5 HP benzínmotorokat. Javít szakszerűen garancia mellett gőz, benzín, szilvógáz és nyersolajmotorokat. Ott van a gép és rézből mindenféle géprészeket és más öntvényeket ócska mlnta után vagy rajz alapján.

Megkeresésre költségvetéssel díjtalanul szolgál.

A legjobb
GÉPSZIJJAK,

gömbölyü és sodrott
szijjak, bőrmanchet-
tek. Szivattyuk és hyd-
raulikus prések részére
bőr-fogaskerekek

Renner Testvérek

és Társai Bőrgyár R.-T. Cluj gyártmányai.

Sürgőny cím: DERMATA Cluj.

Aptóhirdetések.

Mael Ferenc Putifárné című regénye előfizetőink részére 40 L. árban megrendelhető a Magyar Nép kiadó hivatalában a pénz előzetes beküldése, vagy utánvét mellett.

Jutalmat fizetnek annak, kinek ajánlata folytán vidékre földbirtokos családhoz, jól főző mindenestől csakácsnóknak október elsejére beállhatok. Cím a kiadóban.

Cipészek szaklapja megrendelhető Babos Károlynál, Cluj—Kolozsvár, Str. Pata 87.

Eladó 4 belleiek 2 házzal. 4417 □ öl, patak közlegelő közt vályog téglá, cserépgyár, pálinkafőzde, tehenészet, sertéshizlalda, szőlőtelep, faiskola, lucernás, baromfitelep, méhészetre való. *Bővebbet levélben Nagy Károly Margitta, Biharmegye.*

A szerkesztésért felel:
GYALLAY DOMOKOS.

A kiadásért felel:
PETRES KÁLMÁN
Kiadóhivatali igazgató.

Megerősítő napi munka után csodásan üdít és frissít a valódi DIANA SÖSBORSZESZ-szel való bedörzsölés.

Ha bár könyvre van szükség, milyen **könyvre** se írjon a **MINERVA** könyvkereskedés Cluj—Kolozsvár, Str. Regina Maria (volt Deák Ferenc-utca) 1. sz. címre.

Járványos betegségek

tífusz, tuberkulózis, difteria, vörheny stb. ellen használjuk a Kolozsvári

Heinrich József-féle

Szék- és széklet-sterilizáló pipere szappant.

Súlyban, illatban, minőségben teljesen a régi. — Kapható mindenütt.

A LEGIZLÉSESEBB NYOMTATVÁNYOK A „MINERVA” KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETÉBEN KÉSZÜLNEK. **CLUJ, STR. BARON L. POP. 5.**

Tüdőbetegek

is kitünő eredménnyel használják a Dr. Biró-féle

„**Sírol**”-t

(örv. védve)

Egy üveg ára 50 lei.

Kapható: Dr. Biró gyógyszer-tárában Cluj Piața Unirii 6. sz. továbbá minden nagyobb vidéki gyógyszertárban.

Aki pontos címét közli, az ingyen megkapja: „Hogyan óvakodjunk a tüdőbajtól” című könyvecskét.

Az „Erdélyi Tudalmi Szemle”

Legtartalmasabb Tudományos Havi Folyóirat.

Előfizetési árai:

Belföldön:	Külföldön:
Egész évre 250 L.	Egész évre 300 L.
Félévre 130 „	Félévre 160 „
Negyedévre 75 „	Negyedévre 100 „

Kiadóhivatal Cluj—Kolozsvár, Strada Baron L. Pop. 5.

Kérjen mutatványszámot.

„Amper”

Légtulajdonos: Székelyhely Géza. Általános műszaki vállalat.

Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii 23.

Vállal mindennemű villamos és vízmunkálatot, valamint villamos gépjavításokat. Önműködő csengő-reduktor egyedüli árusítója.

Költségvetés díjmentes.

Zsoldos-tanintézet

Magyarország legrégebb, legismertebb és legnagyobb középiskolai előkészítő tanintézete. Tanulmányaikban elmaradt tanulók rövid idő alatt pótolhadják mulasztásaikat a Zsoldos-tanintézet révén. Egy év leforgása alatt négy osztályból is vizsgázhatnak az intézet tanítványai állami középiskolákban. A Zsoldos tanintézet tanítványainak sikeres vizsgájáért teljes anyagi felelősséget vállal. Levélbeli kérdészködéskésre készséggel ad felvilágosítást szíveségből az

„Erdélyi Élet”

kiadóhivatala. Arad.

A „PÁSZTORTÚZ”

Erdély legjobb szépirodalmi lapja. Előfizetési árai:

Belföldön:	Külföldön:
Egész évre 350 L.	Egész évre 500 L.
Félévre 180 „	Félévre 250 „
Negyedévre 100 „	Negyedévre 150 „

Kiadóhivatal: Cluj—Kolozsvár, Strada Baron L. Pop. 5.

Kérjen mutatványszámot.

Molnár és Pintér

műmalma

Cluj—Kolozsvár ajánlja legjobb örleményeit.

Hirdessen lapunkban!

Egy hirdetésre kilencven három érdeklődő jelentkezett kiadóhivatalunkban.

Vásároljon a **PARISIEN**-áruházban Cluj-Kolozsvár

Regina Ferdinand 12. szám alatt, hol minden érdeklődő a legolcsóbban vásárolhat be.

Közzé a „Magyar Nép” kiadóhivatala. — Ny. a Minerva r.-i. könyvnyomda vállalatánál, Cluj, Str. Baron L. Pop. 5.